

บทที่ 12

ชีวิตกับความตาย

ชีวิตคืออะไร? อรรถาสค่าได้กล่าวไว้ว่า

1. อนิมิตมณฑลยาต์ มจุจาน์ อิธีวิค
กสิริกุล ปริศุตภูมิ ศฤงโจนทุกเช่น สุขุมตั่ม
  - แปลว่า "ชีวิตของลัตต์หงหลายในโลกนี้ ไม่มีมิติ รู้ไม่ได้ หังฟืดเคือง หังน้อย และยังมีทุกข์อีกด้วย"
2. อรรถาสค่าได้แสดงอุปมาชีวิตไว้ในร่าง 7 ประการ คือ
  1. ชีวิตอุปมาด้วยหยดน้ำค้างบนปลายหญ้า
  2. ชีวิตอุปมาด้วยต่อมน้ำที่ตกจากชาโค
  3. ชีวิตอุปมาด้วยรอยไม้ขีดลงในน้ำ
  4. ชีวิตอุปมาด้วยสายน้ำที่หลงจากภูเขา
  5. ชีวิตอุปมาด้วยน้ำลายที่นกออกไบ
  6. ชีวิตอุปมาด้วยขันเนื้อย่างไฟ
  7. ชีวิตอุปมาด้วยโคลี่เขาจะน้ำไปมา

(พระไตรปิฎกแปลเล่ม 23 หน้า 129)

ข้อสังเกต

1. สมัยอรรถาสค่า มุขย์มีอายุขัยประมาณ 60,000 ปี
2. หญิงสาวอายุ 500 ปี จึงเป็นสาวและมีสามี
3. สมัยนั้นคนมีโรคเพียง 6 อายุร คือ เย็น ร้อน ทิว กระหาย ปวดปัสสาวะ ปวดอุจจาระ
4. แม้สมัยนั้นคนจะมีอายุยืน มีโรคน้อยอย่างนั้น ศาสตราอรักษ์ยังแสดงธรรมเน้นให้

สาวกมีให้ประมาทในชีวิตว่า "ชีวิตของสัตว์เป็นของน้อย นิดหน่อย รวมเรื่อง มีทุกข์มาก มีความคับแค้นมาก ควรเป็นอยู่ด้วยปัญญา ควรทำกุศล ควรประพฤติธรรมจรรย์ เพราะสัตว์ที่เกิดมาแล้วล้วนดับสูญ"

5. สังฆพระโโคตมสัมมาสัมพุทธเจ้า คนมีอายุขัยเพียง 100 ปี น้อยบ้าง เกินบ้าง พระพุทธองค์ได้ตรัสกับสาวกว่า

"ถ้ากรวิกขุหงษ์หลาย ก็ใจที่อร堪าสตาฟังกระทำแก่สาวก กิจนี้เรากระทำแล้ว แก่เชือหงษ์หลาย (คือเห็นด้วยกับทัศนะของอร堪าสตา) วิกขุหงษ์หลายนั้นโคนต้นไม้ นั้นเรือนร่าง ขอเชือหงษ์หลายจะเพ่งพินิจ อย่าประมาท อย่าต้องเดือดร้อนใน ภายหลัง นี้คือ อนุสานนี้ของเรามา สำหรับเชือหงษ์หลาย"

หมายความ

(ข้อ 1) ตามนัยภาษาชินนี้ เราสามารถนำมายแยกได้ดังนี้

1. ชีวิตไม่มีนิมิต (อนิมิตต์)

คำว่า "อนิมิต" แปลว่าเครื่องหมาย ชีวิตไม่มีนิมิตคือชีวิตไม่มีเครื่องหมายที่บ่งบอกว่าจะยังมีอยู่แน่นอนไม่รู้จักแก่ ไม่รู้จักตาย ส่วนมากแล้วชีวิตย่อมเป็นไปตามอายุขัยของคน สัตว์แม้ว่าจะมีองค์ประกอบอีกหลายอย่างที่จะทำให้มีอายุยืนยาวแต่ก็เป็นไปชั่วระยะหนึ่ง ขณะหนึ่ง เท่านั้น ถ้ามิใช่นั้นเราอาจเห็นบรรพบุรุษของเราตั้งแต่แรกเริ่ม คนและสัตว์คงจะลืมโลกจนไม่ มีที่จะพำนักอาศัย เพราะคน สัตว์เป็นสร่าย่อมจะมีการกินที่ ทั้งเครื่องอุปโภค-บริโภค ก็ย่อม จะมีปัญหาแน่นอน ถ้าจะว่าไปแล้วก็ภัยเดียวที่ทางธรรมชาตินี้มีความถูกต้องแน่นอน เที่ยงธรรมที่สุด แล้วที่ทำให้สัตว์โลกมีการเกิดแล้วตายไปตามกฎแห่งกรรมของแต่ละชีวิต

2. ชีวิตเป็นสิ่งที่รู้ไม่ได้ (อณุณาติ)

ชีวิตมีความเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ จะเจ็บป่วย จะมีโรคภัยไข้เจ็บ จะสิ้นสุดลง เป็นสิ่งที่เรารู้ไดยาก จริงอยู่ถ้าจะมีผู้เย้ยว่า "ชีวิตเป็นสิ่งที่รู้ไม่ได้" นั้นไม่จริง ในโลกยุคไทย- ศาสตร์ เทคโนโลยีก้าวหน้านี้ มนุษย์รู้เรื่องชีวิตดี เช่น ที่เจ็บป่วยก็ เพราะไปตกผน ชีวิตจะ

ยกจนเพราะซีเกียจ ชีวิตจะสบายนี้เพราะมีปัจจัยชีพ ทึ่งปัจจัยสมัยเก่าและสมัยใหม่อย่าง
เพียงพอ เหล่านี้เป็นต้น

อันที่จริงวิทยาการก้าวหน้าเกือบจะเรียกให้ว่ามุนiches สามารถเช่นนี้ของชาติได้
ในหลาย ๆ อย่าง แต่ในกรณีที่ชีวิตนี้เป็นเรื่องของเพราะ เป็นกฎเกณฑ์เรียกว่า "นอกเหตุเหนือ
ผล" เช่นที่ปรากฏอยู่บ่อย ๆ เครื่องบินดังที่นี่ที่นั่น ชีวิตจานวนร้อยไปถึงพันๆ หรือดึงหัวเล็ก
หรือไม่ก็ขนาดเข้า รถไฟฟ้าที่คิดว่าเป็นยานพาหนะที่ปลอดภัยกว่ายานพาหนะทุกประเทก็ปรากฏว่า
ตกราง มีชนกัน มีร้าวไปเองโดยไม่มีคนขับ เป็นต้น เป็นเรื่องที่ไม่เดี๋ยวนี้

ยังพูดถึงอุบัติเหตุที่ใช้วิศวกรรมเสีย จะเห็นหนังสือพิมพ์ ที่ว่า ต่างออกข่าวและลง
ข่าวเกี่ยวกับการจากไปอย่างกะทันหันของ "คุณชนิชรา พุฒาล" นักจัดรายการ โฆษณาอด
นวยดังของไทย ที่จากเราไปด้วยยาแก้แพลมพิช อย่างบังจุบันทันควัน โดยที่ก่อนหน้านี้ยังบันทึก¹
เหประการประจำวันของเธออยู่โดยไม่มีอะไรใบอกล่องหน้าว่าเธอจะจากไปอย่างไม่มีวันกลับ
(ตามข่าวหนังสือพิมพ์วันพุธที่ 26 กรกฎาคม 2532)

ดังนั้น ที่ท่านกล่าวว่า "ชีวิตเป็นอยุตยาตี-รู้ไม่ได้" จึงถูกต้องร้อยเปอร์เซ็นต์ที่
เตือน ข้อมูลนี้อาจจะเก่า แต่ก็พ犹จะ เป็นอุทาหรณ์ให้ในสังคมที่ก้าวเข้าสู่สังคมอุตสาหกรรมอย่าง
ประเทศไทย คือสติเมื่อเร็วๆ นี้

ประเทศไทย	ตายด้วยอุบัติเหตุ	16,000 คน
	ตายด้วยโรคหัวใจ	12,000 คน
	ตายด้วยโรคมะเร็ง	9,000 คน

เราคงลืมไปว่า คนรุ่นปู่ย่า ตายาย ของเรายังคงรักษาอุตสาหกรรมที่ดำเนินการทั่วโลก
ส่วน หลังสู้ฟ้าหน้าสู้ดิน ขาดเครื่องอำนวยความสะดวกทุกอย่างที่เราประสบในปัจจุบัน อาหาร
การกิน ข้าว น้ำพริก ผักบุ้ง ผักกระเฉด กระถินตามริมรั้วหรือห้องหุ้ง (แต่ปลอดภัยไม่แมลง)
ยานพาหนะก็ไม่มี จะไปเยี่ยมญาติที่ต้องเดินทางแรมกัน แรมวันยังกับนิยายเรื่องจักร ฯ วงศ์ฯ
เครื่องอุปโภค บริโภค ทำมาเองกันมีอยู่แบบอุตสาหกรรมครอบคลุมทุกภาค แต่สังคมยุคนี้ไม่
สลับซับซ้อนทุกคนร่างกายแข็งแรง อายุยืน ไม่เป็นคนหริบ荷ย่าง ยิ่งเย้มต่อกัน จุนันทนาการอยู่
ที่วัดวาอาราม สุขภาพจิตก็ โรคภัยไข้เจ็บอื้อ

สำหรับปัจจุบันก้าวสู่ความเป็นนิเกส กำลังทึ้งท้องทุ่งมาเป็นคนในสังคมอุตสาหกรรม เราเริ่มขาดความเป็นอยู่ของเร้าไว้สูง ถึงความสุขความรุ่งเรื่อง แต่เมื่อภัยอันตรายจากเทคโนโลยี ปรากฏขึ้นจนรู้ด้วยแล้ว มนุษย์ผู้ก้าวหน้าทั้งหลายกลับต้องหันมาใส่ใจกับการบังคับและแก้ไขภัยอันตรายเหล่านั้น ภัยนี้รายเหล่านั้นร้ายแรงมากถึงขนาดที่มีอำนาจทำลายล้างมนุษย์ให้สูญสิ้น

อันตรายที่เกิดจากเทคโนโลยีนั้นจะมีทั้งโดยทางตรงและโดยอ้อม เนื่องจากที่เป็นเหตุโดยตรงหลายอย่างที่สำคัญ คือการผลิตทรัพยากรธรรมชาติและทำสิ่งแวดล้อมให้เน่าเสียเป็นพิษ อาทิเช่น (มลภาวะ) น้ำเสีย ดินเสีย ความร้อนผิดปกติ ฝนแล้ง หรือน้ำหลอกทำลายบ้านเรือนหรพัฒนา อย่างกรณีที่อุทกภัยภาคใต้เป็นตัวอย่าง

ประเทศไทย เจริญทางเทคโนโลยีอย่างสหรัฐอเมริกาประเทศสบปัญหาเรื่องมลภาวะเกี่ยวกับการปล่อยของเสียไว้ในอากาศมากมาย คือรถ-ยานพาหนะต่างๆ ปล่อยไอเสียปีละ 123 ล้านตัน โรงงานอุตสาหกรรมปล่อยขึ้นไป 48 ล้านตัน การเผากำจัดขยะปล่อยขึ้นไป 31 ล้านตัน โรงงานไฟฟ้าปล่อยขึ้นไป 28 ล้านตัน นอกจากนี้ยังอื่นๆ อีก เช่น เครื่องบิน เครื่องใช้ความอบอุ่นภายในอาคาร เป็นต้น

ส่วนทางน้ำ นอกจากน้ำเสียจากโรงงานอุตสาหกรรมและการเกษตรแล้ว น้ำมันที่ปล่อยทึ้งและรั่วไหลลงในมหาสมุทร มีปริมาณปีละ 5-10 ล้านตัน ฯลฯ ของเสียเหล่านี้ล้วนเป็นอันตรายต่อชีวิตมนุษย์ไม่โดยตรงก็โดยอ้อม อากาศเสียทำให้คนจำนวนไม่น้อยเป็นโรคภัย วิงเวียนศีรษะบ้าง เป็นโรคระเริงบ้าง เป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจบ้าง ในสังคมที่เจริญด้วยเทคโนโลยี สถิติคนเป็นโรคประจำเพิ่มขึ้น คนป่วยเป็นโรคจิต คนเสียสติเพิ่มขึ้น คนซ่าตัวตายเพิ่มขึ้น คนในสังคมที่เจริญด้วยเทคโนโลยี เช่นนี้ชีวิตจะถูกเร่งรัดด้วยความต้องการมากขึ้น ต้องดันรัน วิงไหสิงที่หวังว่าจะให้ความสุขมากขึ้น วิงหาความสุขกันเสียจนบางทีไม่มีโอกาสรู้จักได้รับความสุขที่แท้จริงเลย ใช่ว่าเราความสนุกสนานเพลิดเพลินชนิดที่พอแก้ความกระวนกระวายแก้ความว้าวุ่นเบื่อหน่ายผ่านที่หนึ่งๆ จนไม่มีเวลาตั้งตัว คิดว่าชีวิตต้องการอะไรที่แท้จริง หรือชีวิตที่คิดความหมาย มีความสุจริง คือชีวิตอย่างไร?

ชีวิตที่ขาดฐานที่ตั้งก็ตกชวนชาน เนื่องจากเป็นที่ร่มทุกข์และไร้ค่า เปิดทางรับโรค

ประสาท โรคจิต ตลอดจนคิดตั้ครอนซีวิตของตน ด้วยประการจะนี้ เทคโนโลยีที่มนุษย์ห่วงจะเอา มาช่วยคนให้ชนะธรรมชาตินั่นเองก็ได้กลับกลายมาเป็นสภาพแวดล้อมใหม่ที่เป็นคืนสร้างปัญหาแก่ มนุษย์ ซึ่งมนุษย์จะต้องควบคุมเอาชนะต่อไป

ตั้งนี้ ชีวิตมนุษย์จึงเป็นเรื่องที่เสียงหาย หรืออยู่ในสภาพที่เรียกว่า "ตายผ่อนส่ง"

อยู่ตลอดเวลา

3. ชีวิตมีสภาพฝีเดือด (กสิริ)

"ฝีเดือด" นั้น ตามพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ฉบับ พ.ศ.2525 ให้ความหมายว่า "ไม่ค่อยจะพอใจพอกัน" หรืออย่างที่ราชบูรักกันในชีวิৎประจาวันว่า "หักหน้าไม่ถึงหลัง" หรือ "หาเช้ากินค่ำ"

褚ราศารสศาสตร์นำมองชีวิตอย่างที่ลูบڑูบิรุ่งว่า มนุษย์ไม่ร้ายคิดสมัยได ย่อมจะ มีชีวิตฝีเดือดด้วยกันทั้งนั้น ยิ่งในสภาพของสังคมไทยปัจจุบันนี้ยิ่งเห็นได้ชัดคนไทยส่วนใหญ่ ซึ่ง เคยประกอบอาชีพทำนามาก่อนกลับมาเมืองมาชีพแบบสมมพسان หรือเปลี่ยนมาทำอาชีพธุรกิจ หรือ รับจ้างต้องทนตี 3-4 เพื่อประกอบอาชีพ หรือขึ้นรถเมล์ไปทำงาน ต้องต่อหลั่งเวลาอีกจนไม่มี มีวันหยุดเพื่อจะให้ได้เงินมาก ๆ เพราะสังคมสมัยใหม่มีอันที่จะต้องจับจ่ายสูง ค่าส่งบ้าน ค่าส่ง รถ ค่าส่งโทรศัพท์ ค่าส่งตู้เย็น ค่าส่งวีดีโອะเกมส์ (ให้ลูก) ค่าส่งชุดภาษาอังกฤษ (ให้ลูก) ค่า เจ้าเรียนลูก 3-4 คน ฯลฯ มนุษย์สมัยนี้จึงทำงานเหมือนเครื่องจักรเครื่องยนต์ เพื่อจะให้มี ให้ทั้งปัจจัยมูลฐานและปัจจัยสมัยใหม่ตั้งแต่ร้าว ตั้งนี้ ชีวิตจึงฝีเดือดตลอดเวลา ยังคงทำความอิ่มความพอกไม่เจอเลย มนุษย์จึงໄลริ่งคว้าความสุข แต่พอคว้ามาได้แล้วกลับไม่ใช่จึงเป็นสมீอง ໄลจับเมากำในห้องมืด เลยไม่มีโอกาสได้เจอนั้นได้ก็จันนั้น

4. ชีวิตเป็นของน้อย (ปรีติ)

คำว่า "น้อย" ในที่นักก็อ "ล้น" คนอายุสั้น เมื่อน้อยกว่าที่นักปรับรัฐภูมิหนึ่งพูดไว้ว่า "เวลาเป็นของยา แต่ชีวิตเป็นของสั้น" (Time is long but life is short)

จากการที่褚ราศารสศาสตร์นำได้ครับสติงอุบมาชีวิต ? อายุรังนั้น พอนำมาขยายความไว้ในที่นี้

1. ชีวิตอยู่มาด้วยหยดน้ำค้างบนปลายหญ้า

ข้อนี้แสดงถึงว่าชีวิตเป็นของน้อย ช่างหมดไปเรื่อเหลือเกินเปรียบเหมือนหยดน้ำค้างซึ่งหยดลงมาบนยอดหญ้าน้ำหนาน้ำในเวลากลางคืน พอดีรับแสงอาทิตย์ในตอนกลางวัน ก็พลันเหือดแห้งไป

2. ชีวิตอยู่มาด้วยต่อมน้ำที่ตกจากชายคา

แสดงถึงองค์อรกศาสดานั้นเป็นนักสังเกต ในขณะที่ฝนตกไม่ว่าจะตกหนักหรือเบา น้ำฝนเหล่านั้นย่อมไหลรินตกจากชายคาแล้วร่วงลงสู่พื้นดิน เมื่อตกลงสู่พื้นดินแล้วจะกลายเป็นกลุ่มของต่อมน้ำเล็กน้อยในที่น้ำ เป็นพองผอยซึ่งจะห่อหุ้นแล้วจึงแตกกระจายหายไป จากปรากฏการณ์นี้ อร堪ศาสดานำมาเป็นอุปมาทีสาวพังว่า ชีวิตของคน-สัตว์ก็ปรากฏซึ่งจะห่อหุ้น เท่านั้นแล้วก็อันตรธานหายไป

3. ชีวิตอยู่มาด้วยรอยไม้ขีดลงในน้ำ

เช่นไม่มีบุคคลขีดลงไว้ในพื้นน้ำที่นี่ เรียนไม่ว่าจะขีดลงไว้แรงๆ หรือเบาๆ ก็จะปรากฏเพียงชั่ววินาทีเท่านั้นแล้วรอยนั้นก็จะอันตรธานหายไป ถ้าบุคคลไม่จ้องตามองคงจะไม่รู้ ก็จะไม่เห็นรอยขีดดังกล่าว ข้อนี้อร堪ศาสดานำมาเป็นนักสังเกต นำมารุปมาภกความหมดไปเรื่อของชีวิตสำหรับบุคคลผู้ประมาทต่อการสร้างกุศล หรือสิ่งที่เป็นอนุสรณ์ไว้ให้โลก

4. ชีวิตอยู่มาด้วยสายน้ำที่ไหลลงจากฯ

ตามธรรมชาติเขานั้นเป็นต้นน้ำหรือแหล่งน้ำ เมื่อนอนอยู่งูเขายามลักษณะน้ำ แหล่งของแม่น้ำคงคาน เป็นต้น เมื่อน้ำไหลลงจากฯแล้ว ก็จะไหลไปเรื่อยๆ ตามธรรมชาติของมัน คือการไหลไปสู่ที่ราบลุ่มหรือที่ต่ำกว่า ถ้าน้ำไหลเข้าสู่ที่สูงกว่าก็ถือว่าผิดธรรมชาติ

อร堪ศาสดานำมองว่าการที่น้ำไหลลงจากฯนั้นจะไม่มีวันไหลย้อนกลับคืนมาอีก ไหลไปแล้วก็ไหลไปเลย ชีวิตมนุษย์ก็เหมือนกันเมื่อปฏิสนธิแล้วก็พัฒนาเป็นทางก ตลอดจากกรรมการดาเป็นเด็กถ้าไม่สืบทอดข้อดีสืบทอดในช่วงนั้นก็จะผ่านวัยต่างๆ เป็นวัยเด็ก วัยหนุ่มสาว วัยกลางคน วัยแก่และตายไปในที่สุด วัยต่างๆ วิ่งผ่านไปเรื่อยๆ ไม่มีย้อนกลับ ไม่มีรั่งโรจน์ คนใดแม้จะร้องขอว่า “โปรดรอให้ทำบุญ โปรดรอให้ฝึกฝนอบรมคุณธรรมให้มากๆ หน่อยเดียว” ธรรมชาติของชีวิตย่อมจะไม่ฟังเสียงและย้อนกลับมาใหม่แต่อย่างใด ด้วยประการฉะนี้ นักปรัชญา

กรีกโบราณคนหนึ่งชื่อ เฮราคลิทัส (Heraclitus 540-470 ก่อน ค.ศ.) จึงได้ประกาศ
ปรัชญาของท่านออกมาว่า "ไม่มีใครจะรู้โดยตรงไปในกระเส้นทางเดียวกันได้ถึง 2 ครั้ง"

5. ชีวิตคุณมาด้วยน้ำลายที่ถ่อมอกนำไป

น้ำลายโดยธรรมชาติแล้ว คือน้ำที่หลังออกมายากต่อมน้ำลายและต่อมเมือก
ในปากหัวย่อยอาหารจำพวกแป้ง ที่น้ำบุบคคลไม่สามารถย่อย เช่น เป็นหวัด เป็นตัน น้ำลายก็จะเป็น²
มากับเสลค (เมือกที่ออกจากลำคอหรือลำไส้) เกิดการระคายเคืองในลำคอและช่องปาก ต้อง³
บัวหึ้ง ซึ่งคนทั่วไปถือว่าสิ่งดังกล่าวนั้นเป็นของปฏิกูล เมื่อถ่อมอกจากปากไปแล้วไม่มีใครอา
มาใส่ไว้ในปากของตัวเองอีก

ชีวิตของมนุษย์ก็เหมือนกัน เมื่อผ่านวัยได้ 7 ปีแล้วก็ผ่านไปเลยเอกสารับมาอีก
ไม่ได้ แต่เรื่องนี้อาจจะมีข้อโต้แย้งอยู่ในสมัยที่วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีก้าวหน้าคือจะบอกว่า
คนทุกวันนี้ถึงแก่แค่ไหนก็สามารถทำให้เป็นหนุ่ม เป็นสาวได้ เช่นผู้ชายเป็นคอกเลาเกียร์อนให้คำ⁴
ได้ แม้วัยจะ 70 ปีไปแล้วก็ยังคงดำรงอ่อนเยาว์รุ่น พันหลวงหรือเก้าไข่ได้โดยใช้พับปลอก
เต้มปากเหมือนวัยรุ่น แก้มตอบหรือเนื้อหนังเที่ยวนก็ใช้ศัลยกรรมตกแต่งคงเนื้อหนังให้เต่งตึง⁵
ได้เหมือนหนุ่มสาว ดังนั้น คนทุกวันนี้อย่างจะเปลี่ยนเพศก็ได้ตามใจ นั้นเป็นความก้าวหน้าของ
วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี แต่กรณีเหล่านี้ก็ต้องมีกฎหมายต่อรองมาด้วยเช่นเดียวกัน ที่จะป้องกัน
เหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่น ไม่ให้เด็กไปเปลี่ยนเพศโดยเด็ดขาด ไม่ให้เด็กไปเปลี่ยนเพศโดยเด็ดขาด

6. ชีวิตคุณมาด้วยขันเนื้อย่างไฟ

หมายความว่าขันเนื้อปั้งไฟ หรือย่างไฟนั้นเอง ถ้าขันย่างไฟเพลินไป เพราะ
มัวแต่คุยกันหรือหลับไปเสีย เนื้อนั้นจะเกรียมไม่เหลือเพียงเด็กด่านเท่านั้น

อรุณสวัสดิ์ท่านทรงตั้งข้อสังเกตจากเหตุการณ์แล้วนำมาเป็นข้อเบริญเทียน
กับชีวิต โดยวิธีชีวิตของมนุษย์และสัตว์นั้นถูกย่างอยู่แล้วด้วยภัยธรรมชาติของสัตว์โลก นั่นคือภัย⁶
จากความแก่ ความเจ็บไข้ โรคภัยนานประการ และภัยจากความตาย นอกจากนั้น ยังมีภัยจร
มาอีก เช่น อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ทุพภิกภัย และยังมีภัยจากสั่งคอมมิชชัน ใหม่มากมาย เช่น⁷
ภัยจากสารพิษที่ฉีดพ่น ผัก อาหาร ผลภาวะ และการท้าลายล้างผ่าพันธุ์เพื่อยืดเยื้อเท่ากัน
เป็นต้น

ดังนั้น มุขย์จึงอยู่ในท่ามกลางภัยร้อนด้าน แม้แต่จะนั่งบนเครื่องมิน รถไฟ รถหัวร์ รถปรับอากาศ และรถเมล์ (ซึ่งบางคนบอกว่าบังรถเมล์เมืองไทยให้บลลงเลี้ยวขวา กับ นั่งบนโลงศพเคลื่อนที่)

7. ชีวิตอุปมาต์ด้วยโรคที่เข้าจะน้ำไปป่า

ด้วยสามัญสำนึก เราพอจะทราบได้ว่าว่าที่เข้าจะน้ำจะน้ำไปเข้าโรง ฟาร์สต์ชั้น เมื่อถูกจับจุงออกไปจากคอกพ่อเท้าของมันเคลื่อนก็หมายความว่า ความตายใกล้เข้ามาทุกวินาที จนกระทั่งเข้าสู่โรงฟาร์สต์ถูกฆ่าตาย ถูกแร่น้ำเดือนั่งไปเป็นอาหารของมุขย์ อรักษาสค่าห่านคงจะสอนสาวกให้มองชีวิตที่ประมาทไม่ได้ นับตั้งแต่วาระที่ถือปฏิสนธิเป็นชีวิต ความตายก็ตามประกบมาเรื่อยๆ ไม่ว่าตอนจะอยู่ในกรรภ์มารดา ตอนคลอด ออกมานเป็นหาร ก่อนเป็นเด็ก ก่อนเป็นหนุ่มสาว ก่อนมีครอบครัว ความตายมีสิทธิ์จะเข้าบะหะได้ทุกขณะ ถ้าประมาทนื้อได้เกิดตายลงเมื่อนั้น ดังพระพุทธเจตน์ตรัสว่า "ความประมาทเป็นทางแห่งความตาย" (เช่นข้ามถนนใจลอย ขับรถประมาทอาจจะหลับใน หรือดื่มยาฆ่า ยาแก้ไอ สลิมสลิล แก้ไข้หาย เอ่าง่ายๆ) ดังพระราชนิพนธ์ของลั่นเกล้ารัชกาลที่ 5

"เห็นกันอยู่เมื่อเช้า สายตาย

สายอยู่สุขสบาย บ่ายม้าย"

ฯลฯ

จากทัศนะเรื่องชีวิตที่อรักษาสค่าอุปมาไว้ 7 ประการนั้นห่านสอนไว้ให้ประมาทหังๆ ที่อายุขัยของมุขย์ในยุคของห่านนั้นประมาณหนึ่งปี แล้วอายุขัยของคนในยุคของเรา ยังน้อยลงไปอีกเพียง 60-70 ปีเท่านั้น แต่เราที่ไม่ค่อยปฏิบัติต่อชีวิตด้วยการเสริมคุณค่าให้ชีวิตมุกมาย ให้สมกับชีวิตเป็นของสัน្តิ เท่าไหร่นัก

ในสมัยพุทธกาล มีชีคา เศรษฐีนางหนึ่งถูกกรรมลิขิตหักเหพาให้ชีวิตของเธอประสบเคราะห์กรรมจนเกิดสติวิปลาสันบดดังแต่อกจากคฤหาสน์ของเศรษฐีมีทรัพย์ถึง 40 โกดัง ไปกรองรักกับคนไข้ชายนในฐานะสามีภรรยา หักล้างถางพวงจนสามีถูกงัดตาย ลูกชายคนเล็กถูกเหยียบเสียชีวิตรักกิน ลูกคนโตถูกน้ำพัดไป พ่อ-แม่ พี่ชายถูกบ้านพังทับตายหมด

เมื่อสูญเสียทุกอย่าง เช่นจังกลายเป็นหญิงบ้าจนไม่รู้ว่าเสือผ้าภารณ์หลุดไปจากทัวเมื่อใด เดินพลัดเข้าไปในวัด เวฟุ้นขณะที่พระพุทธองค์ทรงแสดงธรรมโปรดพุทธบริษัท

"จะกลับได้สติเสียเดินน้องหญิง" พระพุทธองค์ตรัสเตือนขณะนั้นนางกลับได้สติ สัมปชัญญะ ขณะเดียวกันนั่นนี้ชายคนหนึ่งโยนผ้าหุ้งห่มมาให้นางฯ จึงนำหุ้งห่มและถวายบังคมขอ ให้พระพุทธเจ้าเป็นพึงครั้งสุดท้ายพลากรำพึงถึงเหตุการณ์ร้ายที่ผ่านเข้ามาในชีวิต พระพุทธองค์ตรัสปลอบโยนว่า

"ปภารา คณผู้เป็นที่รักมีลูกผัวเป็นคันขาดจะมาเป็นที่ด้านหน้าหรือเป็นที่พึ่งไม่ได้คง ลูกผัวถึงมีอยู่ก็เท่าๆ กันไม่มี สูมาบำเพ็ญศีลแล้วปฏิบัติตนเองให้บรรลุนิพพาน (ความดับทุกข์) นั้น ประเสริฐกว่า"

เชอพังพระธรรมเทศนาจบบรรลุธรรมชั้นสุคติบันแล้วขอบวช พระพุทธองค์รับสั่ง นางให้ไปบวชในสำนักของภิกษุณีแล้วได้ชื่อว่า "ปภาราภิกษุณี"

วันหนึ่งนางภิกษุณีภารา เอาหม้อตักน้ำมาเหล้างเห้า เทครั้งที่สองน้ำไหลไป ยาวกว่า้นั้น พอเทครั้งที่สามน้ำกลับไหลยาวไปไกลกว่า้นั้นอีก

จากปรากฏการณ์ของสายน้ำที่ไหลลงพื้น 3 ช่วงนั้น "ปภารา" ได้นำมาเป็นคติสอนใจทันที โดยการเห็น 3 ช่วงนั้นเปรียบได้กับวัย 3 วัยของคนเรา "คนเรานี้สิ้นชีวิตเสียตั้งแต่ปฐมวัยก็มี เหมือนน้ำล้างเห้าที่เราเทอกครั้งแรก ตายเสียในมัชฌิมวัยก็มี เหมือนน้ำที่เราเทอกเป็นครั้งที่สอง ตายเสียในปัจฉันวัยก็มี เหมือนน้ำที่เราเทอกเป็นครั้งที่สามที่ไหลไปไกลกว่าเพอน"

พระบรมศาสดาทราบเข้าจึงประทานพระธรรมเทศนาให้กำลังใจ ภาราว่า "ปภารา เชยคิดถูกแล้ว เรื่องชีวิตเป็นอย่างนั้น การมีชีวิตอยู่เพียงวันเดียวก็ดี ขณะเดียวก็ดี ของผู้เห็นความเกิดและความดับของชีวิตยอมประเสริฐกว่าผู้มีชีวิตอยู่ตั้งร้อยปี"

หลังจากภาราภิกษุณีส่องประแสงเจิดพิจารณาตามธรรมที่ทรงแสดงจนลง ก็ได้บรรลุเป็นอรหันต์ ณ ที่นั่นเอง"

ชีวิตเมื่อใกล้ตาย

ในพระองค์ธรรมปัญกฝ่ายเดร瓦ท์ได้อธิบายถึงชีวิตของบุคคลผู้ใกล้ตายไว้อย่างน่าพิจารณา
ว่า จิตของบุคคลในช่วงนั้นจะเป็นการตัดสินใจข้าดว่าเขาว่าจะไปสู่คติใด โดยได้แสดงว่าจะมีารมณ์
๓ ประการประกายชั้นนี้นั่นคือ

๑. กรรมอารมณ์ การรำลึกถึงการกระทำ (กรรม) ของตน อันการกระทำของบุคคล
แต่ละคนนั้นย่อมมี ๒ ลักษณะใหญ่ๆ คือ

๑.๑ บุคคลกรรม : กรรมดี

๑.๒ อุบัติกรรม : กรรมไม่ดี

บุคคลกรรม กรรมดี นั้นต้องเป็นบุคคลกรรมดี ๑๐ อย่างนั้นเอง คือ

ทางกาย ๓ คือ เว้นการผ่าสัตว์ เว้นจากการลักทรัพย์ เว้นจากการ
ประพฤติผิดในการ

ทางวาจา ๔ คือ เว้นจากการพูดเท็จ เว้นจากการพูดส่อเสียด เว้น
จากการพูดคำหยาบ และเว้นจากการพูดเพ้อเจ้อ

ทางใจ ๓ คือ เว้นจากความโลภอย่างได้ของเข้า เว้นจากการไม่
พยายามปองร้ายเข้า และเห็นชอบตามกำหนดของ
ธรรม

อุบัติกรรม กรรมไม่ดี นั้นก็คืออุบัติกรรมดี ๑๐ อย่างนั้นเอง

ทางกาย ๓ คือ ผ่าสัตว์ ลักทรัพย์ ประพฤติผิดในการ

ทางวาจา ๔ คือ พูดเท็จ พูดส่อเสียด พูดคำหยาบ พูดเพ้อเจ้อ

ทางใจ ๓ คือ โลภอย่างได้ของเข้า พยายามปองร้ายเข้า และ
เห็นผิดจากกำหนดของคลองธรรม

บุญกริยา沃คุ คือพุทธิกรรมที่แสดงออกว่าเป็นการทำดี ท่านแสดงไว้ ๑๐ อย่างคือ

๑. ทานมัย บุญสำเร็จด้วยการบริจาคทาน กือการบริจาคสิ่งของช่วยเหลือผู้ประสบ-
เคราะห์กรรมต่างๆ เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย และทุพภิกขภัย หรือจะทำบุญตักบาตรแด่พระ
สงฆ์ เหล่านี้เป็นต้น

2. ศีลமัย บุญสำเร็จด้วยการรักษาศีล โดยที่คนทั่ว ๆ ไปนั้นมักทำอะไรตามอารมณ์ใจ ตัวเอง ดังนั้น จึงนำตัวเข้ามาสู่ระบบเบียนหรือกฎเกณฑ์ทางศีลธรรมเสีย เคยจำ เคยรังแก เบี้ยดเบี้ยน คน-สัตว์กันหมด เลิก ละ เคยโกรง เคยแอบชโมย ปิดบังซ่อนเร้นอันเป็นเจตนาทุจริต กัด เลิก ละ เสีย เป็นต้น

3. ภารนา�ัย บุญสำเร็จด้วยการฝึกฝนอบรม (คุณธรรม) คุณธรรมนี้เกิดเองไม่ได้ สิ่งที่เกิดได้ มีได้ มักเป็นสิ่งที่ไม่ดี เช่น เหงื่อไคล เสื้อทึ่งอกยາพร้อมด้วยขี้เล็บ ดังนั้น คุณธรรมจึงจำเป็นต้องสร้างขึ้นมา ฝึกฝนอบรมขึ้นมา ต้องฝ่าฟันอานาจฝ่ายคำห่ออยเหนี่ยวธงจิตใจให้ต่ำลง เพื่อเอาชนะมันให้ได้ในที่สุด

4. อาปายานมัย บุญสำเร็จด้วยการประพฤติอ่อนน้อมถ่อมตนต่อผู้ใหญ่ ผู้ใหญ่ในที่มีอยู่ 3 ประเภท คือ

4.1 คุณวุฒิ ผู้เจริญด้วยคุณ เม้างที่จะอาบูน้อยกว่าก็ตาม เช่น ภิกษุสามเณร หรือนักบวช ผู้ทรงศีล ทรงคุณธรรมอันดีงาม เม้างบัวแล้วในวันนั้นก็การแสดงความเคารพให้เกียรติยกย่องว่า เป็นบุญนี้บุคคล

4.2 ชาติวุฒิ ผู้เจริญด้วยชาติกรรมภูล เช่น พระราชา พระราชนิร พระราชนารี หรือพระราชวงศ์ ก็ถวายพระเกียรติแด่ท่านในทางที่เหมาะสมสมตามแบบอย่างของ ธรรมเนียมประจำประเทศไทย

4.3 วัยวุฒิ ผู้เจริญด้วย วัย อายุ คนเหล่านี้ท่านเรียกว่าเป็น "รัตตัญญา" รักษา ผ่านวัย มีประสบการณ์ยอมจะมีข้อคิดเตือนสติให้อุบัติรุ่นหลังให้อยู่ครรลองที่ถูกต้อง ดังนั้น การให้เกียรติเคารพยกย่องท่านนอกจากจะเป็นไปตามประเพณีแล้ว ยังเป็น "นุญกริยาอัคคุ" อีก โสดหนึ่งด้วย

5. ไวยาวัจจมัย บุญสำเร็จด้วยการช่วยชวนช่วยภิกษุที่ขอบ พฤติกรรมอันนี้ในปัจจุบัน นี้ คือ "คนมีน้ำใจ" ไม่นิ่งเฉย คือพอที่จะช่วยเหลือได้ก็ช่วยทันที ไม่ทันได้ให้ฝ่ายหนึ่งต้องออก ปากให้หวาดแหนดอย่างใดเข้าในหลักสุภาษิตรไทยที่ว่า "ไปอยู่บ้านท่านอย่าคุยกาย บ้านรูปวัวรูปควาย ให้ลูกท่านเล่น" ดังนั้น การทำตนให้เป็นคนมีน้ำใจต่อเพื่อนมนุษย์คือการบำเพ็ญบุญอย่างหนึ่งเหมือน กัน โครงการที่มีโลกทัศน์แคบ ๆ เพียงว่าทำบุญที่แท้จริงคือทำบุญตักบาตร สร้างศาลาการเปรีบญ ฯลฯ

เป็นต้น โปรดทำความเข้าใจเสียใหม่

6. **ปัจจิตามนัย บุญสำเร็จด้วยการให้ส่วนบุญ หมายความว่าในการไปทำบุญแต่ละครั้ง ไม่ว่าจะไปทำบุญทอกฐิน ผ้าป่า หรือทำบุญประเภทใดๆ ก็แล้วแต่ เมื่อกลับไปเจอเพื่อนบ้านที่คุ้นเคย เช่นไม่ได้ไปกับเรา เราถืออกเขาว่า "ขออาบุญมาฝาก" อันแสดงความเป็นคนมีอธิษฐานยังคงไว้ ซึ่งทางพระพุทธศาสนาถือว่าพุทธกรรมอย่างนี้เป็นการเพิ่มพูนบุญกุศลทางด้านบริหารสมบัติ มีอะไรก็ถืออกข่าวเพื่อนบ้าน แต่ไม่ได้ไปเรียกให้เข้าเดือดร้อน เพราะสาหัส石榴หัวฯ ไปเมื่อมีครอบครองข่าวการบุญกุศลย้อมจะดีใจตามวิสัยของคนดีมีน้ำใจ**

7. **ปัจจานุโมทนาบุญ บุญสำเร็จด้วยการอนุโมทนาส่วนบุญ หมายความว่า เมื่อมีครอบครุณนึงไปทำบุญมาแล้วมากกว่า "ขออาบุญมาฝาก" อีกฝ่ายก็ควรประนีมีพร้อมกับบอกว่า "ขอຍືນດີຄ້ວຍ" หรือ "ขอອນุโมทนาດີຍ" อันพุทธกรณ์เขียนนี้เป็นการยินดีในส่วนบุญที่เพื่อนบ้านทำแม้ไม่ได้ทำด้วยตัวเองแต่เพียงแสดงอธิษฐานไม่อิจฉา ท่านถือว่าเป็นบุญกริยาวัดถูกที่ก่อให้เกิดบุญเกิดกุศลได้ เช่นเดียวกัน**

8. **ธັນສະວນມัย บุญสำเร็จด้วยการฟังธรรม คำว่า "ฟังธรรม" นั้น คนส่วนมากมุ่งไปที่พระภิกษุแสดงธรรมให้ฟัง ความจริงการแสดงธรรมนั้นจะแสดงโดยพระภิกษุก็ได้ พระราศีก็ได้ ถ้าແນະນຳไปในทางดีเหมือนดังเรื่องราวอุบາสกคนหนึ่งชื่อ จิตคุทบดี เมื่อท่านไปหาพระภิกษุท่านจะให้พระภิกษุแสดงธรรมให้ฟัง ถ้าพระไม่แสดงธรรม ท่านจะเป็นผู้แสดงให้พระภิกษุฟังแทน**

9. **ธັນນເທນາມයີ บุญสำเร็จด้วยการแสดงธรรม คิดว่าช้อนนี้ก็ชัดเจนอยู่แล้วในข้อที่ 8 จึงไม่กล่าวไว้ในที่นี้อีก**

10. **ທິກູ້ຊຸກົມົມ ກາຣທຳຄວາມເຫັນໃຫ້ຄູກຕ້ອງ**

ข้อนี้เป็นช้อสักดิบมาก คือการทำความเห็นໃຫ້ຄູກຕ້ອງตามกำหนดของคลองธรรม ความจริงคำว่า ທິກູ້ຊຸກົມົມ เป็นคำสามัญ คือเชื่อมคำ 3 คำ เข้าด้วยกัน

ທິມືສີ — ความเห็น-ທັນະ-ທຸກົມົມ

ຊຸ່ມ — ตรง-ຄູກຕ້ອງ

ກົມົມ — กรรม-ກາຣກະທຳ

"การที่ความเห็นให้ถูกต้อง" นั้นที่ว่าสำคัญ เพราะว่า เป็นการบ่งชี้ว่าคนจะเป็นคนเช่นไร ที่ศันษะของเขากำจดทำให้เขาแสดงพฤติกรรมอุ่นมาด้วย

หากเข้าเห็นว่าชีวิตที่เกิดมาไม่มีความจริงถูกหลอกด้วยการทำบุญทำทาน รักษาศีลเพื่อจะได้ไปเกิดในสวรรค์เขาก็จะเข้าใจถือปฏิเสธสวรรค์-นรกนั้นเป็นเรื่องการหลอกลวงของโลกน้ำดี บางจำพวงผู้หัวรังให้คนไปทำบุญโดยเอาสวรรค์มาปลอบ นรกรามมาซู่เอานิพพานมาเป็นสิ่งเพ้อฝัน อาจที่คนของปรัชญาจารวาก ซึ่งเป็นปรัชญาสารนิยมอินเดียโบราณ โดยเข้าใจว่าชีวิตเป็นสิ่งที่เชิงตัดกันเท่านั้น ไม่มีการเกิดใหม่ กรรมดี กรรมชั่วไม่มี อย่างจะทำอะไรไร้กังวลจะไม่เป็นผล เกิดมาเพียงชีวิตนี้ชีวิตเดียวเท่านั้น พฤติกรรมที่เขาแสดงออกมาจะเป็นทัศน์ที่ให้เกิดทุกๆ เศียรร้อนแก่สังคมแน่นอน ในทางตรงกันข้าม หากเขามีความเห็นว่า คนเราเกิดมาเป็นมนุษย์ควรทำจิตใจให้สูงให้สมชื่อ เพราะผู้เป็นมนุษย์ต้องมีภูมิหลังคือ มีศีล ๕ ธรรม ๕ อันเป็นหัวนุ悔ธรรม มีความมั่นคงในกฎแห่งกรรมว่า ทำดียอมได้ดี ทำชั่วยอมได้ชั่ว ตั้งหน้าที่ความดีเป็นเรื่องดี เช่นว่า ชีวิตไม่ได้สิ้นสุดลงที่เชิงตัดกัน หากมีดลหมายหรือกิเลสอยู่ชีวิตก็คงกลับมาเกิดใหม่อีก ถ้าทำดีตามแนวของกฎาริยา วัตถุที่ยอมจะได้ดี ไม่ปัจจุบันและในภพภูมิใหม่ ถ้าทำชั่วผลลัพธ์นั้นจะจะนำกุญแจตัวผู้ทำไว้ซ้ำกัน เริ่วไม่ชาตินี้ก็ชาติน้ำ

เมื่อคนที่มีความเห็นหรือlogicทั้งนี้เข่น ภารกරหัศหรือพุตติกรรมของเขาก็จะออกมากดีในทางป่วยเหลือจนเจือสังคม ทำให้สังคมสงบสุข ตั้งนี่ การทำความดีหรือการทำบุญนั้น "สาธุชน" สามารถทำได้หลายวิธี ไม่ควรยึดติดในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่ง เช่น การทำบุญ คือ การใส่บาตร คือการบริจาคเงินสร้างโบสถ์ คือการทำบุญภูริ เมื่อศึกษา "บุญกริยาวัตถุ" ให้เข้าใจแล้ว จะเห็นลักษณะและประเภทของบุญได้หลากหลายวิธีด้วยกัน

เมื่อบุคคลทำกุศลกรรมหรือ "บุญกริยาวัตถุ" ตั้งกล่าวเชื่อว่า ทำดีหรือ "ทำกุศล" ถ้าทำผ่ายตรงกันข้ามซึ่งก็คือ "ทำอุศล"

2. กรรมนิmic

คำว่า "กรรมนิmic" ก็คือ สัญลักษณ์หรือเครื่องหมาย หรือลายบอกเหตุล่วงหน้า เมื่อได้เห็น ได้ยิน ได้กลิ่น ได้รส ได้สัมผัส ได้รับรู้ด้วยใจ ในนิmicของกรรมเข่นนี้ก็เป็นการ

บอกถึงภพ ภูมิใหม่ของเขาก็อ สุคติ หรือทุกติ เช่น มีเรื่องอยู่ว่า ชายคนหนึ่งเคยเป็นนักเลี้ยงไก่ชั้น และชอบกีฬาชนไก่เป็นชีวิตจิตใจ ตอนแก่ตัวลงแข่งล้มป่วย และอาการหนักเพียงลงไข้ เรื้อยๆ แต่หังๆ ที่อาการหนักเข้าขั้นโคม่าอย่างนั้น ชายคนนี้กลับลูกชิ้นนั่งอย่างหมดหอบ แล้วกำมือแน่นแล้วเอกสารก็มีห้องสองข้างมาชนกันพลางปากก์ตะโกรนล้มเหมือนกับอยู่ในบ่อนชนไก่จนนิ้วทั้งสองข้างอาบเลือด แล้วเขาก็เห็นอยู่อ่อนล้มพุบไปพร้อมกับสิ้นลมหายใจ ท่ามกลางผู้คนที่ไม่เข้มดูอาการของเขานะ

อีกเรื่องหนึ่งเกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 5 ขณะที่ไฟไหม้เกิดขึ้นบริเวณสำเพ็ง เยาวราชผู้คนกำลังขนของหนี้ไฟกันชุลมุน ก็มีชายคนหนึ่งพายเรือเข้าไปในคลองประการไฟผู้คนไฟนำของมาลงเรือ คนทั้งหลายผู้เดือดร้อนดีใจนึกว่าผู้ใจบุญมาช่วยจึงนำของมีค่าลงเรือจนเพียบ แล้วชายคนนี้ก็หลบหนีไป จนต่อมานานในบริเวณเดียวกันกับชายผู้นั้นสังเกตเห็นเขามีฐานะร่ำรวยขึ้น ผิดปกติโดยไม่เห็นทำอะไร จนในที่สุดเขาก็รู้ว่าชายนั้นขโมยของคนที่ประสบอุบัติภัยมาจึงได้ตั้งข้อสังเกตถูกผิดกรรมของเขาระเอียด ซึ่งในการต่อมาเขาล้มป่วยมีอาการที่เปลกประหลาดโดยอย่างจะดีมีน้ำร้อน ลูกชายเขาก็จึงตั้มน้ำให้เด็กเขาก็เร่งจะดีมีน้ำร้อนอยู่ในน้ำ ลูกชายเขานอกกว่ารินใส่แก้วไว้แล้วรอให้เย็นเสียก่อน ชายคนนี้ก็บอกว่าไม่ต้องรอรีบนำมา พอลูกชายนำแก้วน้ำร้อนมาให้เขาก็รีบดีมีน้ำ ไม่พอจุใจ จึงให้น้ำกัดมันดีเด็ดๆ มาเลย โดยยกก้านน้ำร้อนดีมีจากพวยก้าดีมีอีก ฯ จนหมดน้ำร้อนในภาครินแล้วเขาก็พุบหมดลมหายใจ ขณะนั้นเอง

อีกเรื่องต่อมาเกิดที่ ต.หนองหมู อ.หนองโคน จ.สระบุรี เมื่อหลายปีมาแล้ว ชายคนหนึ่งมีอาชีพในทางน้ำของบรรทุกเกวียนไปขายต่างจังหวัด แต่เป็นคนที่ขาดความเมตตา ธรรมานิววิให้ลำากอยู่เสมอ เช่น ให้หากಡเดะอดน้ำ เป็นต้น มีหลายครั้งที่พุดล้อลงแม้กระหั้นว่า “ไปถึงจุดโน้น คำบลโน้นจึงค่อยหยุดพักกินน้ำ” แต่พอถึงจุดนั้นๆ แล้ว กลับผัดเพี้ยนต่อไปข้างหน้าอีก วัวเกวียนคุ้นรู้สึกกระหายน้ำมากทำท่าจะสลัดออก เขากลับทรงมันให้ดีมีน้ำขึ้นๆ ที่เจือไปด้วยโคลนคล้ายๆ เป็นการลงโทษมันที่มันอย่างจะหยุดพัก เขาใช้สัตว์พาหนะในท่านองนั้นบ่อยๆ เมื่อเขาล้มป่วยลงจะลืมชีวิต จึงทำให้เขาเห็นนิมิตต่างๆ นานา เป็นต้นว่าคุณเกวียนและกงเกวียนมหาหมูอยู่ที่หน้าอก แล้วร้องครวญครางให้บุตรกรรยาช่วย ขณะเดียวกันก็ร้องบอกว่ากระหายน้ำเป็นกำลัง เมื่อบุตร-กรรยานำน้ำมาให้ก็ดีไม่ได้ กลับร้องครวญครางต่อไปอีก

แสดงอาการหอบและทิวกระหายเป็นอย่างมาก เมื่อคืนมื้อที่สักก็อกกว่าไม่อร่อยต้องดื่มน้ำแต่ฟื้นตัวชุบๆ เขาได้รับทุขเวนาอย่างนี้เป็นเวลาหลายวันก่อนจะสิ้นใจตายอย่างธรรมชาติ

ในพระธรรมบทมีเรื่องท่านองเดียวกันนี้เหมือนกัน คือมีชายคนหนึ่งชื่อ จุนทะ เป็นคนรับจ้างทำสุกร ทำมาจนเป็นอาชีพ เลี้ยงครอบครัว จนคนทั่วไปให้สมญญาเขาว่า "จุนสุกริก" ซึ่งแปลว่า "นายจุนแห่งผู้ฆ่าหมู"

ต่อมาเขามีอาการไม่สบายและอาการป่วยของเขานักลงป่วยเรื่อยๆ ทางป่วยหนักอย่างนั้น นายจุนหลับฝันมีอาการประหลาด คือร้องกรีกๆ เมื่อนอนหลุกเชือด พลางวิงคลานไปมาอยู่ในบ้าน พากลูกๆ ของเขายังต้องทำลูกทรงใส่ประตูหน้าต่างไว้เพื่อกันการผลักตกบ้านของเขารักษา

พฤติกรรมประหลาดคือวิ่งแบบคลานเข้าและร้องกรีกๆ ของนายจุนแหง เป็นอยู่ 7 วัน ก็พุบลงพร้อมกับสิ้นใจ

ทั้งหมดที่นำมาเล่าไว้นี่เป็นเรื่องราวของ กรรมนิมิตฝ่ายออกศึกกรรม หรือฝ่ายซ้าย ส่วนกรรมนิมิตฝ่ายกุศลนั้นก็ตั้งต่อไปนี้

เรื่องนี้เกิดขึ้นเมื่อหลายปีมาแล้ว มีกุลสตรีคนหนึ่งทำบุญตักบาตรพระภิกษุสามเณรเป็นประจำ มีน้อยก็ทำน้อย มีมากก็ทำมาก ตามควรแก่กำลังทรัพย์ จะวันไส่บาร์ก็ต่อเมื่อเช่นนี้ ความจำเป็นจริงๆ เช่น ป่วยไข้

อยู่มาวันหนึ่ง หญิงคนนั้นนอนหลับสนิทฝันไปว่า มีตาประขาคนหนึ่งมาซักชานไปท่องสำรวจค์ ฝ่ายหญิงเห็นว่าเป็นผู้ทรงศีล洁ไปด้วย ตาประขาจึงพาหญิงนั้นไปจับเหนี่ยวสายโซ่สายหนึ่งซึ่งหย่อนมาจากอากาศ พอหั้งสองคนจับมีดสายโซ่เท่านั้นก็ถูกขุดขึ้นไปถึงเมืองสำรวจค์ทันที

ครั้นแล้วตาประขาทึ่พาไปเที่ยวชมวิมานหัวสรวงสำรวจค์ไปจนถึงวิมานหลังหนึ่ง มีนางฟ้า 500 นางรออยู่ เมื่อตาประขาถามดูจึงรู้ว่าเจ้าของวิมานคือผู้หญิงคนนั้น ตาประขาจึงบอกว่าถึงเวลาที่เจ้าจะละอัตภาพมนุษย์แล้ว มาสู่อัตภาพอันเป็นทิพย์เสียเดิม

ฝ่ายหญิงคนนั้นก็รู้สึกลังเลใจ จะอยู่ในวิมานนี้ไม่ใช่สิย เพราะร่างกายของเธออยู่ จะกลับสู่มนุษย์โลกก็รู้สึกเสียดาย อาลัยอวารณ์ จึงบอกกับตาประชานั้นว่า

"ฉันห่วงลูกชายคนหนึ่งอยู่โดยเขาอยู่ครบนานเป็นต้องขอกลับไปบำบัดลูกชายเสียก่อน"
นางอ้อนวอนตาประขาให้ส่งกลับยังเมืองมนุษย์ ฝ่ายตาประขาทึ่ให้หญิงนั้นจับสายโซ่ไว้ให้มั่น พอกลับสู่มนุษย์โลกก็รู้สึกเสียดาย อาลัยอวารณ์ จึงบอกกับตาประชานั้นว่า

นางจับเท่านั้นก็ถูกหย่อนลงไป ทำให้หญิงนั้นตื่นจากหลับทันที ด้วยความปลื้มใจที่ได้เห็นนิมิตอันเป็นมงคล เช่นนั้น หญิงนั้นจึงได้ตั้งใจบำบูญให้ยิ่งขึ้น และได้บวชลูกชาಯตามที่นางตั้งใจไว้ ครั้นแก่ตัวมากเข้า อยู่มาระหว่างน้ำดื่มความยินดีอย่างจะถือศีล ๘ และพังธรรมเทศนา ก็นั่งขวางที่ริมแม่น้ำไปสู่มหาวนศีล ๘ และพังธรรมที่วัดสมควรบรรยายแล้วกลับบ้าน และในคืนนั้นเอง นางก็ถึงแก่กรรมด้วยอาการอันสงบ ไม่มีความทุกข์ทรมานแต่อย่างใด

๓. คตินิมิต

"คติ" แปลว่า "การไป" "นิมิต" แปลว่า "เครื่องหมาย" หมายความว่า คนใกล้ตัวยังนั้นจะมี "เครื่องหมายการไปสู่ภูมิใหม่" ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยเครื่องหมายนั้นจะปรากฏให้คนนั้นๆ เห็นทางประสาทสัมผัสทั้ง ๕ และทางลัษณะที่

เช่น "คตินิมิตฝ่ายภุศล" คนป่วยจะเห็นพระภิกษุหรือสามเณรผู้ที่ตนเคยทำบุญตักบาตรมาปรากฏบ้าง เห็นพระพุทธรูปที่ตนเองเคยสร้างถาวรไว้ด้วยบ้าน เห็นซื่อฟ้าใบระกาโบสถ์ที่ตนเคยไปบัน្តสู่มหาวนศีลและพังธรรมบ้าง ตลอดจนเห็นวิมานเงินวิมานทองประกายผ่านสายตาดังที่ปรากฏในพระธรรมบทว่า มีชายคนหนึ่งเป็นคนที่ก่อสร้างภุศลผลบุญมาตลอดชีวิตตั้งแต่หนุ่มจนแก่ เมื่อมีครอบครัว มีบุตร-ธิดา เขาก็สังสละบุตร-ภริยาให้ดำเนินตามทุกอย่าง "บุญกริยา沃特ฤ" ที่ชายคนนั้นทำคือการให้ทาน รักษาศีลอุปถัتنแม้แต่เด็กที่ยังดื่มน้ำนมวันนั้นต้องดื่มน้ำนมเมื่อโอมน์ตาลก้อนแรก พฤติกรรมของท่านผู้นี้ทำอย่างมีมาตรฐานตามด้วยความตั้งใจที่มีความสุข ดังนั้น จึงได้สมัญญานามว่า "อัมมิอุบาก" ซึ่งแปลว่า "อุบากผู้ประพฤติธรรม"

ในตอนต่อมา เมื่อล่วงเข้าสู่ปัจฉิมวัย จึงได้ล้มป่วยอาการหนักลงเรื่อยๆ จนเห็นว่าชีวิตจะอยู่ไปไม่นาน จึงอยากจะพังพระสาวมนตร์เรื่อง "สติปัฏฐานสูตร" ให้ลูกชาയไปนิมนต์พระมาสวัสดิ์ พระภิกษุสาวพระสูตรตั้งกล่าวให้พังตามความประสงค์ ขณะที่พระสาวกอยู่นั้น อุบากคนนั้นก็ตั้งใจพังด้วยความสงบต่อมาระกว่าอุบากนั้นมีอาการไม่ค่อยสบายใจพูดออกมากว่า "หยุด ! หยุด ! อย่ารบกวนข้าพเจ้า" ฝ่ายพระสีรูปที่ตั้งหน้าตั้งคำสาดสติปัฏฐานสูตรอยู่ได้ยินเช่นนั้นจึงได้พากันหยุดสวดแล้วพากันกลับวัด เมื่อบุตร-ภริยาเห็นพฤติกรรมนี้แล้วได้พังวาจาของอุบากเช่นนั้น

จึงต่างเสร้ำโโซกเสียใจมากที่สูดอุดส่าห์ทำกุศลผลบุญมาหากลับมาเสียสติเมื่อไกล็ค้ายเข่นนั้น สักครู่ใหญ่ๆ อุบากจนนั่งกลับได้สติคืนมาเนื่องไม่เห็นพระสงฆ์ทั้ง 4 รูป ก็ถามว่า "พระไปไหน?" พวกลูกๆ จึงบอกว่า "พ่อนอกให้พระหยุดสวัสด และไม่ให้รับกวนอีก พระท่านก์หยุดสวัสดและกลับวัดไปเหมือนแล้ว?" เมื่ออุบากได้ฟังเข่นนั้นจึงได้พูดกับบุตรภรรยาไว้ว่า "พ่อไม่ได้ออกพระหยุด และพระท่านก์ไม่ได้มารับกวนอะไร เป็นแต่ว่าขณะที่พ่อฟังพระท่านสวัสดอยู่นั้นมีเสียงรบกวนจากเบื้องหลังภาษาเป็นเสียงเทพสารถี่ที่เป็นด้วยแทนของสวรรค์ทั้ง 6 ว่า "ขอให้อุบากจะไปเกิดในสวรรค์ของเรา ๆ ๆ ๆ ๆ ๆ" อุบากพูดพลางซึ่งให้ลูกๆ ดู ยอนรถที่เรียงราบอยู่เบียงหน้า แต่บุตรภรรยาไม่มีความมองเห็น ครั้นแล้วอุบากจนนั้นจึงได้ถามว่าจะให้พ่อไปเกิดในสวรรค์ชั้นไหนดี? ลูกทุกคนต่างพูดว่า สวรรค์ชั้นดุสิตนั้นเป็นที่สักดิ์ของพระโพธิสัตว์ซึ่งจะมาตรัสรู้เป็นพระพุทธเจ้าในอนาคตและเป็นที่สักดิ์ของพุทธบัติและพุทธอกรดาดวย จึงเห็นควรที่อุบากผู้เป็นบิดาจะจะดูดีไปอุบัติในสวรรค์ชั้นนั้น อุบากจนนั้นได้สั่นใจอย่างสงบในลักษณะต่อมาก

คตินิมิตในฝ่ายอุกคลนั้นจะปรากฏแก่ผู้ป่วยไกล็คายในท่านองเดียวกัน ว่าประพของเขามะเป็นอย่างไร เช่น คนป่วยเห็นถ้าอันมีมิติและป่วย เคติของเขาก็คือเบรตและอสุรกายถ้าเกิดนิมิตเห็นภูเขา ห้วยหนอง คลองบึง ก็ในสุคติของสัตว์เดียร์วัลจัน นิมิตเห็นเปลวไฟ ก็จะสุคติของลัควน์รากเป็นต้น

แม่ท่านหนึ่งบวชตั้งแต่ยังสาว ตั้งอกตั้งใจปฏิบัติอย่างดีจนได้ คาดเดาว่า เมื่อท่านตายไปแล้ว คงไม่กลับมาเกิดเป็นมนุษย์อีกแล้ว จิตใจของท่านคงยกภูมิไปเป็นเทวดาหรือพรหมเมื่อท่านย่างเข้าวัยชราวันหนึ่งขณะที่อาผ่านไปที่ขั้นเสื่อมแล้วไปตกที่ร้าวเหลือบไปเห็นแมลงเล็กๆ เป็นก้ามตาดยติดอยู่ที่ผ้าคนหัวไปพบเหตุการณ์ท่านองนั้นก็คงขอให้สิกรรมว่าไม่ตั้งใจแล้วแต่เมตตาให้บุญกุศลที่ได้กระทำมาช่วยให้แมลงนั้นไปสู่ภูมิที่ดีขึ้นและเป็นสุขๆ เถิดก็เป็นอันแล้วกันไป แต่เมย์ทักษิจากแมลงค้วนไม่ได้ มันเกะะอยู่ในอารมณ์ทำให้ใจมองอยู่ตลอดเวลาประดิษ์วันนี้ก็ถึงแต่เมลงตัวนี้แล้วก็ห้อยใจเสียใจว่าเราภูมิติดมาตั้งแต่เด็กจนกระทั่งบัดนี้สิลบริสุทธิ์ ระแคระร่วงไม่ให้ด่างพร้อยเลย เจ้ากรรมอะไรทำให้เมลงตัวนี้เกะะติดผ้าแล้วเปย์กันน้ำจนตายไป จิตใจเสร้าหมองที่เคยกวนนาได้ก็ไม่สูง เพราะมัวแต่ก็ถึงแมลงค้วนนั้น ที่เป็นเหตุให้ศีลต่างพร้อย ครั้นถึงวาระไกล็คายเห็นที่จะกำหนดสติให้อยู่กับใจ "รู้" อยู่กับขณะปัจจุบันใจ

กลับเกิดความห้อหน่นของจักระทั้งหมดไปเลยไม่เกิดในอบายภูมิ

เรื่องในหนังเดียวกันนี้ก็เกิดกับพระภิกขุรูปหนึ่งซึ่งเป็นผู้รرمัคระวังมากในเรื่องศีล

227 มือยุคราวนี่ท่านเดินทางไปทางเรือในระหว่างนั้นท่านเชล้าไปเมืองตลาดจากขอบเรือไปถูกน้ำ ซึ่งเรือก็แล่นไปเรื่อยๆ เพอญ่ามือข้างที่หานั่งลงไปในน้ำนั้นไปเกี่ยวเอาสาหร่ายติดนิ้วมาด้วย เกิดเดือดร้อนใจคิดว่าตัวเองผิดสิกขายที่หนึ่งในกฎความวาระคที่ 2 ที่ว่า "ภิกษุพราหมง เชี่ยวซึ่งเกิดอยู่กับที่ให้ลุණจากที่ต้องอาบตีป่าจิตศีล" จึงบรรยายจะพบภิกษุสักกุรูปหนึ่งเพื่อจะได้ปลงอาบตีแต่ก็ไม่พบท่านเกิดความเดือดร้อนในเรื่องสาหร่ายต้นนั้นเป็นอย่างมากในที่สุดท่านก้อพาหานักและจวนจะมรมภาก็คล้ายๆ กลับสาหร่ายมาพันอยู่ที่คอหมายใจไม่ออกแล้วท่านก็ถึงแก่กรรมภาพไปในที่สุด ไปเกิดเป็นสัตว์น้ำคือพระยานาค

อันชีวิตเมื่อใกล้ตายนั้นเป็นสิ่งสำคัญมาก เพราะการเสร้ำหมองหรือผ่องแผ้วของจิตจะเป็นการตัดสินที่แนอนนว่าคนนั้นจะไปสู่พหหรือภูมิคุ้งพระพุทธพจน์ตรัสร่วม

1. จิตเต สงกิจภูเน	ทุคคติ ปางวิภกุข
"เมื่อจิตเสร้ำหมองแล้ว	ย่อมไปสู่ทุคติ"
2. จิตเต อสงกิจภูเน	สุคติ ปางวิภกุข
"เมื่อจิตผ่องใสแล้ว	ย่อมไปสู่สุคติ"

เรื่องมหัศจรรย์หลีมานพ

เรื่องมือยุ่งๆ ว่า สมัยพุทธกาล คฤหบดีครอบครัวหนึ่งมีฐานะมั่งคั่งพอสมควรมีลูกชายคนเดียว ซึ่งรักมากจึงให้ช่างทองทำดัมใหญ่ให้ลูกใส่ นับแต่วันนั้นมาลูกจึงได้สมัญญาใหม่ว่า "เจ้ามหัศจรรย์หลี" ต่อมามาลูกเข้าป่วยเป็นโรคเลือดตัวเหลืองซีดหง ที่มีเงินทองมากมายแต่พ่อแม่เป็นคนคระหนึ่งใช้ยาสมุนไพรมารักษาลูก ในที่สุดลูกชายก็อาการหนักมีเพื่อนบ้านมาเยี่ยมอาการไข้ลูกชายมากมาย ฝ่ายเศรษฐีนี้คิดว่าคนจะมาเห็นสมบัติในเรือนจึงได้นำลูกออกจากบ้านนั้นออกที่ระเบียงบ้าน เข้าวันนั้นพระพุทธเจ้าตรวจดูอุบัติสัญของสัตว์โลกตอนใกล้รุ่งเห็นอุบัติสัญของเจ้ามหัศจรรย์หลีเข้าปรากฏในพระญาณของพระองค์ก็รู้ว่าจะเกิดเป็นอุบัติสัญบัจจัยให้เข้าเลื่อมใสไปเกิดเป็นเทพบุตรและจะบรรลุคุณธรรมขั้นโสดาบันในที่สุดด้วย ดังนั้น พระองค์จึงเสด็จไปผ่านหน้า

มัชชุกุณหลี ส่งกระเสสิคและชาพระรัศมีไปปรากฏต่อหน้าเขา ทันใดนั้นมัชชุกุณหลีเหลือบไปเห็น พุทธลักษณะ เกิดศรัทธาเลื่อมใส พร้อมกับพูดว่า "พระราชาศักยามีมีคบ成功ทางใจ เราจึงไม่ได้ เป้าพระพุทธเจ้าเท่านั้นนี้ ไม่ได้ทำบุญกริยาวัดดูได้ มีความหมายและพังธรรมเป็นตน เดียว นี้แม้เคนอ 2 ข้างเราก็ยกไม่ไหวเสียแล้ว" ดังนั้น จึงพึงแต่ทำใจให้เลื่อมใสเท่านั้น พอพระ พุทธองค์ เสด็จผ่านไปไม่นานมานพคนนั้นก็สิ้นใจไปเกิดเป็นเทพบุตรสถิตอยู่ในวิมานทอง แห่งอน คนอนหลับแล้วตื่นจะนั้น

ความหมายคืออะไร ?

พระราชนิพนธ์ ร. 5	เห็นกันอยู่เมื่อเช้า	สายตา
	สายอยู่สุขสบาย	บ่ายมัว
	ป่ายยังรื่นเริงกาย	เห็นดับชีพนอ
	เย็นอยู่หยอดกลูกด้วย	คำมัวยคับศูนย์

1. **ภควัตติค่า** "ไม่มีผู้จาก ไม่มีผู้ถูกจาก รูปและบุคลิกภาพ (Forms & Personality) เกิดแล้วกีสลายไปแต่สภาวะ (อาทัมณ) ที่อยู่เบื้องหลังมันจะไม่มีเกิด ไม่มีตาย เพราะเป็นสิ่ง นิรันดร์"

2. **โพธิสัตวธรรม** ของ "พจนานุสัพ्त" ตอนหนึ่งได้กล่าวถึงจดหมายของ "บันทีมาย" สรรษาราพุทธเวียนนามที่เพาตัวเองตายเพื่อสันติภาพว่า

"แม้สิ่งที่เรียกว่า ความตายพกไม่รู้สึกกลัวอีกแล้ว พึงอว่าความตายคือการคืนสู่ เหย้ายกลับไปหาที่ที่เราเคยอยู่มาก่อน พึงเห็นแล้วว่า ความตายมิใช่สิ่งที่น่าเศร้าภารมีชีวิตอยู่ ก็มิใช่สิ่งที่น่าภัยดี ที่จริงแล้ว ขณะนี้เรามีชีวิตอยู่ เรากลายไปทุกขณะ ในชีวิตมีความตาย และใน ความตายก็มีเชือพันธ์แห่งชีวิตซึ่งช่อนรอดเวลาที่จะงอกอยู่"

3. หลวงวิจิตรวิหาร

"ความตายนั้นมีหลายอย่าง การดับจิตหรือสิ้นอายุนั้นก็เป็นการตายอย่างหนึ่ง แต่ บางทีก็ไม่สิ้นอายุก็เรียกว่า "ตาย" ได้ เช่นความตายตามกฎหมายได้แก่คนที่สานสัญญา 7 ปี โดย

ไม่มีคริทราบข่าวเป็นรายร้ายดี ทางกฎหมายก็ถือว่าตาย คนที่เสียชีวิตร้ายนั้น ก็เรียกว่า เดือนตายไปแล้ว สิ่งใดที่ใช้การไม่ได้ตามต้องการเรียกว่า "ตาย" เช่นมือเท้าตาย คำพูดที่ผันไม่ได้เรียกว่า "คำตาย"

ดังนั้น คำว่า "ตาย" ไม่จำเป็นต้องเป็นการสิ้นอายุเสมอไป "เมื่อตายไปแล้ว คงวิญญาณกับชีวิตก็พากันล่องลอยไปจนกว่าจะไปบรรบทพสิ่งที่จะช่วยสำแดงตนได้ เมื่อพบสิ่งเหล่านี้แล้ว วิญญาณก็จะเข้าครอบสังขารซึ่งเรียกว่าเกิด จะเกิดเป็นอะไรสักแห่งแต่ว่าจะเดือนลอยไปพบอะไรเข้า ฯลฯ แท้จริงการที่ดวงวิญญาณและชีวิตล่องลอยไปก็คือ การที่ไปจับเกาหรือเข้าอยู่ในสังขารใดๆ ก็ได้ อาการเหล่านี้ล้วนแต่มีเครื่องบังคับ และมีเครื่องนำทางที่มีชื่อเรียกว่า "กรรม"

4. ดร. เรนนอน มุคดี้ แห่งสหรัฐอเมริกา

ดร. เรนนอน มุคดี้ ได้กล่าวไว้ในหนังสือชื่อ "ชีวิตหลังจากการตายของนายเน้อ" โดย ดร. เรนนอน มุคดี้ ได้ใช้เวลาศึกษาเรื่องของวิญญาณจากคนที่ตายแล้วห้ามจำนวน 50 คน ได้ขออภัยดังนี้

"คนหนึ่งเกิดอุบัติเหตุ เช่นมีความรู้สึกว่าเจ็บเพียงวูบเดียวแล้วความเจ็บหายไป มีความรู้สึกว่าตัวเองล่องลอยไปในความมืด แต่ว่ามีความสุขอย่างประหลาด

อีกคนหนึ่งบัดเดือนต้องผ่าตัดพomoถึงโรงพยาบาลก็สิ้นลมสิ่งที่เขาได้ยินคือเสียงระฆังดังແร่วมมาแต่ไกลอย่างไม่ขาดสาย

รายงานนี้เมื่อสิ้นใจมีความรู้สึกว่า ตัวเขาเองได้ล่องลอยผ่านอุโมงค์มืดๆ ด้วยความเร็วสูงสุดแต่ก็กลับฟื้นชีวิตมาอีก หลังจากเข้าห้องโคม่าอยู่ถึงหนึ่งอาทิตย์

อย่างไรก็ตาม ทุกรายที่ฟื้นคืนชีพามักจะเล่าตระกันว่าวิญญาณที่หลุดลอยไปจากกายเนอนนี้ได้ล่องลอยไปอย่างช้าๆ แล้วก็หันกลับไปมองร่างของคนอย่างฉุนเฉห์ มักจะเห็นเหตุการณ์ทุกอย่างทั้งหมด ตั้งแต่หมพยาบาล พยาบาลเอาชีวิตคืนมา วิญญาณที่ล่องลอยไปจะไม่มีเยื่อไผ่ต่อร่างกายแม้แต่น้อย

พวกลเขามักเล่าว่า "ได้ไปเจอกับพ่อแม่พี่น้อง เพื่อนฝูงซึ่งได้ล้มหายตายจากไปนานแล้ว ทุกคนที่ตายไปแล้ว (ยังอยู่ภาวะวิญญาณหรือโอบป่าตีกัน) ต่างก็ใจและให้การต้อนรับ

การกลับบ้านเก่า

ทุกคนที่ตายไปแล้วจะไม่คุณแท้การเดื่อน้ำหัว เด็กสืบความหมายแก่กันได้เป็นอย่างดี ผู้พื้นคืนชีพมามีความเห็นพ้องต้องกันว่าในขณะที่เขาท่องอยู่ในโลกของวิญญาณนั้นวิญญาณ
ได้ผ่านเครื่องกีดขวางต่างๆ อย่างไม่มีอุปสรรค เช่น นาสุหร ประตู กลุ่มเมฆ เละฝนที่สีด
เทมน"

5. เพลโต (Plato 427-347 ก่อน ค.ศ.)

เพลโตอ้างว่าในช่วงที่คนเรายังมีชีวิตอยู่นั้นวิญญาณจะมีอนุคุณซึ่งอยู่ โดยเขาก็
ว่า "ร่างกายเป็นที่คุณซึ่งของดวงวิญญาณเมื่อถึงกำหนด (ตาย) ดวงวิญญาณจะต้องได้รับอิสรภาพ"

"การตายนั้นคือการทิ้ง หรือการจดจำต่างหาก... เมื่อวิญญาณออกจากร่างของมนุษย์ สภาพของวิญญาณจะเต็มไปด้วยความทรงจำที่ล้ำเลิศกว่าเดิม ทั้งมีเหตุผลเป็นจริงกว่า เมื่ออยู่ในสภาพที่เป็นมนุษย์เสียอีก นอกจากนี้ ภัยหลังจากการตายไป วิญญาณจะยังได้พบกับคำ "พิพากษา" ซึ่งบางอย่างศักดิ์สิทธิ์ที่มีอำนาจสึกลับกันนั้นจะมีผู้พากษานำข้อคดี ข้อเสียของกรรมขึ้นมาพิจารณาเพื่อพิสูจน์ว่า ในช่วงที่วิญญาณยังมีชีวิตอยู่ (เป็นมนุษย์) ได้ทำอะไรลงไปบ้าง"

ตายแล้วฟื้น

ตายแล้วฟื้นเป็นปรากฏการณ์ที่ปรากฏไม่เฉพาะเมืองไทยเท่านั้น อย่างเช่นกรณีของ พ.อ. (พิเศษ) เสนะ จินตรัตน์ ที่เป็นข่าวเมื่อวันที่ 13 มิถุนายน 2531 (ไทยรัฐ)

จากหนังสือชื่อเป็นผลงานการค้นคว้าของ ดร. เรนเมธ เอ. มุคดี ที่อ้างว่า "ชีวิตหลังความตาย"

1. สุภาพสติคนหนึ่งลำดับเหตุการณ์ของหล่อนว่า "ประมาณหนึ่งปีแล้วกระมังที่คืนถูกพาไปเข้าโรงพยาบาล เพราะเป็นโรคหัวใจ เข้าค้อมากิจลัมมีอาการเจ็บแอบบริเวณหน้าอกมาก ผิดปกติ ตีบันจึงกดปุ่มชั้งเตียงเรียกพยาบาลให้เข้ามาช่วย จำได้ว่าขณะที่พยาบาลกำลังช่วยประคองอยู่มีคนดันรั้วสักไม่สบายนครสัปกรลสายเป็นอย่างมาก ทันใดนั้นหัวใจก็หยุดทำงานเสียเฉยๆ เด็กได้ยินเสียงพยาบาลเอะอะกันอยู่ ในขณะเดียวกัน ก็มีความรู้สึกว่าร่างของตัวเองได้

เคลื่อนจากฟูกลงไปยังร่างเลื่อนข้างๆ เตียง แล้วหันลงสู่พื้น ครับแล้วร่างนั่นค่อยๆ ลุกขึ้นยืนอย่างช้าๆ คราวนี้ดีขึ้นกว่าคราบ้าไปอีกนิดเดียว บริเวณ พบร่วมกับพยาบาลไทยกันมากกว่าเดิม คุณหมอบรำใจว่าไม่อยู่ เมื่อนั่นจะติดเครื่องคนไข้ต้องอุ่น แต่พยาบาลก็เรียกมาตรวัดดีขึ้นได้อีก โดยดีขึ้นได้เห็นคุณหมอบเดินตรงมาที่เตียงดีขึ้น "ดีขึ้นแปลกดิจิเมื่อนักกันว่าหมอบจะทำอะไร" ดีขึ้นต้องการอย่างรุ้งรากเทืนจึงเขย่งตัวขึ้นตัวเบาๆ ก่อนติดแผงหลอดไฟเหลืองที่เดียว ล้อมอยู่บนเพดานกัมลงามมองข้างล่างดีขึ้นมีความรู้สึกคล้ายกับว่าตัวเองได้กลับไปเป็นกระดาษเบาๆ ที่ครองขึ้นไปในอากาศแล้วไปติดอยู่บนเพดาน

ดีขึ้นผ่านมองคุณหมอ-พยาบาล พยายามช่วยให้ร่างของคุณพี่นั่นสติขึ้นมา ร่างของคุณนอนแพ้หรืออยู่บนเตียงนั้นเอง จากมุมที่ดีขึ้นมองเห็นเป็นภาพว่างทุกคนยืนล้อมเป็นวง ดีขึ้นได้ยินพยาบาลคนหนึ่งอุทานว่า "คุณพระช่วย หล่อนสิ่งใดเสียแล้ว"

ขณะเดียวกัน พยาบาลอีกคนหนึ่งพยายามช่วยดีขึ้นด้วยวิธีเป่าปาก ดีขึ้นผ่านมองอยู่ด้านหลังของหล่อนนั้นเอง ยังจำได้ถึงมวยผมพยาบาลคนนั้นจนติดตา ในขณะที่หล่อนก้มฯ เงยฯ ให้ความช่วยเหลือดีขึ้นอยู่นั้น แล้วก็เห็นพยาบาลอีกคนหนึ่งใส่เครื่องมืออะไรสักอย่างมาใกล้ๆ แล้วจี้สายไฟลงไบบันบริเวณหน้าอกของดีขึ้นคล้ายจะทำให้เกิดอาการช็อก ขณะนั้นดีขึ้นเห็นร่างตัวเองกรุ่นแรงๆ หายใจ ได้ยินเสียงกระถูกลั้นดังกรร่อง น่ากลัวมาก"

"ในขณะที่ดีขึ้นมองการทำงานของคนเหล่านั้นทั้งช่วยในการหายใจทั้งช่วยกันนวดและบีบบริเวณแขนขา ดีขึ้นยังนึกกับตัวเองว่า ห้าไม่เจ็บมีปัญหาถึงขนาดนี้ ทั้งๆ ที่ดีขึ้นก็สบายดีอยู่"

2. นักการอีกคนหนึ่งเล่าว่า "เมื่อประมาณ 2 ปีที่แล้ว ผมอายุ 19 ปีริบูรณ์ ผมจำได้ว่า วันหนึ่งผมได้ขับรถไปส่งเพื่อนในขณะที่ฝ่าเนยไปทางแยกใจกลางเมือง ผมก็จอดรถ เหลียวซ้ายแล้วว่าเพื่อความปลอดภัย ไม่เห็นมีรถสวนมาผมก็เลยพุ่งรถออกไป ขณะนั้นผมได้ยินเสียงของเพื่อนผมร้องเสียงหลังอกมากอย่างแรงพอเหลียวไปถูจึงเห็นรถวิ่งสวนมาด้วยความเร็วสูงไฟหน้าดับทั้งคู่ ผมได้ยินเสียงปะทะกันดังสนั่นข้างรถกับบุบลึกเข้ามา และผมก็รู้สึกคล้ายกับถูกดึงหายเข้าไปในความมืด กว้างใหญ่และร้าวเร็วจริงๆ มีความรู้สึกเหมือนลอดอยู่บนถนนประมาณ 5 หลาอีกครั้งพรวดมันกับเสียงแหวนของการชนกัน จากหายไป ผมคงเห็นผู้คนเบิ่งหน้าเริงหัวอกกับมามุนคุเท็คการณ์เป็นบริเวณนั้น และได้เห็นเพื่อนของผมค่อนข้างๆ คลานออกจากรถหงส์ฯ ที่กำลัง

ชีวค แล่งมองเห็นร่างกระซุกกระซิ่งของตัวเองรายล้อมด้วยผู้ชนเข่นเดียวกัน ทุกคนพยายามช่วยกันประคองผู้บาดเจ็บจากชารถ ขาหังส่องของผู้บิดเบี้ยวและดูเหมือนทั่วบริเวณจะเต็มไปด้วยเลือดแดงฉานที่เดียว"

3. อึก เรื่องหนึ่งของสุภาพสตรีที่ถูกส่งเข้าห้องฉุกเฉินเนื่องจากประสบการหายใจหยุดทำงาน เพื่อให้การช่วยเหลือและพยาบาลทำให้ฟื้นคืนสติ "ดิฉันเห็นค่าเห็นว่าทุกคนกำลังพยายามจะช่วยทำให้ดิฉันฟื้น แปลกนั่นแหละ ทั้งๆ ที่ดิฉันยืนอยู่ข้างหลังพวกเขานั้นเอง พยายามพูดด้วยเท่าไรก็ไม่มีใครได้ยิน หรือสนใจจะฟังแม้แต่นิดเดียว" นอกจากจะไม่มีใครได้ยินแล้วเรายังจะเห็นอีกว่าบุคคลที่อยู่ในร่างของวิญญาณนั้นจะไม่มีใครมองเห็นอีกด้วย เหล่าแพทย์และพยาบาลเหล่านั้นอาจจะได้รับการสะกิดครั้งแล้วครั้งเล่าแต่ก็ไม่รู้สึกอะไร เพราะวิญญาณไม่มีตัวตน ไม่มีเนื้อหนังไม่มีร่องรอย ไม่ได้เป็นวัตถุหรือสาร วิญญาณไม่สามารถไขว่คว้าหินยกสิ่งของที่ต้องการให้มาอยู่ในอุ้มมือของคนเองได้ "แพทย์และพยาบาลรุ่มล้อมอยู่รอบ ๆ ร่างของดิฉันพยาบาลจะลงมือ ไอ.วี ให้ดิฉันฟื้นคืนมาทั้งๆ ที่ดิฉันบอกไปแล้วหลายครั้ง ปล่อยดิฉันเถอะ ดิฉันอยากอยู่เพียงลำพัง ไม่อยากให้มีรุ่มมะคุ่มอีกต่อไป แต่ดูเหมือนจะไม่มีใครได้ยินคำอ้อนวอนของดิฉันเลย ดิฉันพยาบาลยื่นดูดแซนดอนบากคนไว้ไม่อยากให้น้ำดื่มร้ายกาจดิฉันมากนัก แต่ก็ไม่มีใครสนใจได้ กับคำกล่าวและพฤติกรรมของดิฉันเลยไม่ทราบด้วยซ้ำว่ากำปั้นของดิฉันผ่านไปเลยหรือว่าเฉียดแซนท์ หรือตรงที่แขน เพราะมันว่างเปล่าจนไม่รู้สึกสัมผัสอะไรเลย"

4. สุภาพสตรีคนหนึ่งเล่าว่า

"ดิฉันเป็นโรคหัวใจกำเริบ หมัดสติอยู่ในความว่างเปล่าที่ทำมืด รู้ว่าได้ทึ่งร่างกายของคนเอาไว้เบื้องหลัง และยังรู้ว่าคนเองได้ตายไปแล้ว ดิฉันได้อุทานว่า พระเจ้าช่วยดิฉันได้ทำศีลอดตามข่ายดิฉันด้วยเดิม ทันใดนั้นดิฉันมีความรู้สึกว่าเหมือนกับตัวเองเลื่อนลอยออกไปอย่างรวดเร็วผ่านไปยังกลางม่านสีเทาฯ จางๆ ในขณะที่ไข่ครัวเพื่อจะเข้าไปใกล้ม่านนั้น ดิฉันมองเห็นผู้คนมากมายยืนรออยู่หน้าลงทะเบียนสีเทาฯ นั้นทุกคนยังอยู่ในสภาพเหมือนเมื่อก่อน เมื่อครั้งยังมีชีวิตอยู่แบบทุกคน นอกจากนั้น ดิฉันยังมองเห็นปราภูภารถือกลังสิ่งหนึ่งที่อย่างจะเรียกว่า เป็นสิ่งก่อสร้าง เพราะเต็มไปด้วยแสงสีระยิบระยับไปหมด มีหลังคาขนาดใหญ่สีทอง แต่ไม่ใช่สีทองແມะ เดียวกับที่เคยเห็นในโลกมนุษย์ ขณะที่ร่างกายของดิฉันลอยผ่านเข้าไปใกล้ๆ สิ่งก่อ

สร้างแห่งนั้นโดยการผ่านละของม่านสีเทาเข้าไป ดิฉันรู้สึกอบอุ่นอย่างบอกไม่ถูก แต่ไม่ถึงสิ่งก่อสร้างนั้นลักษณะเดียวกัน ดิฉันได้พบกับคุณลุงของคิจันคือ นร. คาร์ลที่ได้ตายไปเมื่อหลายปีมาแล้ว คุณลุงได้บรรดาเข้ามายืนข้างหน้าดิฉัน พร้อมกับบอกว่า "กลับไปก่อนงานในโลกมนุษย์ยังไม่เรียบร้อย กลับไปเดี่ยวๆ"

ดิฉันไม่มีทางเลือกทั้งๆ ที่ยังไม่อยากกลับ ทันใดนั้นดิฉันก็ปรากฏว่าได้กลับมาสู่ร่างเดิมอย่างรวดเร็ว รู้สึกเจ็บๆ แผลหน้าอก พร้อมกับได้ยินเสียงร้องให้ครัวคุ้ครองของลูกคนเล็กว่า "ได้โปรดเดี๋ยว ขอชีวิตคุณแม่ของพมคืนมาเดี๋ยว"

ตายแล้วพื้นในประเทศไทย

1. พ.อ. (พิเศษ) เสนะ จินตัคณ์ ทิรุจักกันศิโนธนานะ "มนุษย์ตายแล้วพื้น" เป็นนายทหารฝ่ายเสนาธิการประจำสำนักงานสั่งกำลังบารุงทหารบก "บรรยายที่ ร.พ.สหฯ" เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน 2531

..... ในฐานะที่พมประสบนา เหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นในชีวิตพม ผูกคล้ายกันว่า เรื่องเหล่านี้มีจริง

การตายครั้งที่ 1 วันนั้นเป็นวันที่ 8 มีนาคม 2513 พมเล่นไฟ 3 วัน ศุกร์ เสาร์ ออาทิตย์ วันแรกหาน้ำขาวได้ วันที่สองหาน้ำขาวได้ วันที่สามหาน้ำอัดลม พอกลืนวันอาทิตย์ก็หมดแรง..... คราวนั้นพมเห็นก้อนเนื้อพังผืดที่มันนำเกลี้ยดมาก มันลอยจากห้องฟ้าลงมา-ลงมา เป็นปุ่มปมคล้ายๆ กับหนังยางคง มน่าเกลี้ยดมาก พมเลยดันออกมาเต้มที่จันอุจาระ-ปัสสาวะรอด คุณแม่บอกว่าพมคอพับไปและหัวใจไม่เต้น พรุ่งนี้คุณแม่จะนำไปรดน้ำศพที่วัดโสมนัสฯ

พมได้ไปเดินอยู่ที่แห่งหนึ่งซึ่งเป็นพื้นราบกว้างมาก.....รู้สึกว่าพมเดินเข้าห้างหายขึ้น ซึ่งมันผิดปกติ พื้นเป็นหมอกสีขาวทึบ มองเห็นตัวเองนุ่งกางเกงสีน้ำเงิน เสื้อยืดสีขาว แต่คนที่เขามาเดินกับพมไม่เหมือนพม คือเขามาแต่งชุดขาวลักษณะเป็นผ้ามัดตราสัง แล้วตัวเขามีมีเนื้อหนังเหมือนเราคือตัวเป็นกระดูกหงส์ สังเกตเวลาเดินตรงหัวเข้าขวาหายไปกับหมอกควันเขามาเดินอย่างๆ เมื่อหนังสือโลว์แล้วเห็นเป็นกระดูกมีเสียงดังของกระดูกกระแทกับพื้น แล้วทุกคนก็เดินไปร้องไห้ไป

ในระหว่างที่เดินไปบ้านมีเสียงที่มีอวานจดังมาจากไหนไม่ทราบบอกว่า “บ้านนี้ห้ามตายแล้วให้ป่วยติดน้ำ”

1. อายุคิดถึงญาติพี่น้องลูกเมียและร่างกายของตัวเองที่อยู่ในเมืองมนุษย์ ถ้าใครคิดถึงจะมีโหะ โหะนั้นหนักมาก

2. ในระหว่างเดินไปห้ามเหลือวซ้ายแลขวาห้ามหันหลัง

3. ห้ามพูดจากันในระหว่างเดินไป

ระหว่างเดินไปทางขวามือก็เป็นพื้นที่ว่างโล่ง ทางซ้ายมือเป็นเหมือนที่คนเตรียมของใส่มาตร-มีห้องคนจน-คนมั่งคั่ง คนจนก็มีพวกโต๊ะไม้ ขันทองเหลือง ขันอะลูมิเนียม คนรวยก็มีเก้าอี้มุ้ง เก้าอี้เงินօหารก์แท็กต่างกันออกไป

ผู้รู้สึกหัวข้าว ผู้มองไปที่เขาตั้งอาหารอยู่ มีผู้หญิงคนหนึ่งกวักมือเรียกผู้คนบอกว่า “เอ้า ร้อยโทเสนาฯ อาหารคุณอยู่ทางนี้” (ตอนนั้นหันเป็นร้อยโท) เข้าก้ออาหารให้ผู้คน ตลอด ผู้คนนำไปก็คิดนะครับว่าอาหารค่างๆ เหล่านี้ผู้คนเคยเห็นที่ไหน ผู้คนก็ว่าสมัยอายุ 7-8 ขวบ คุณพ่อ-คุณแม่ใช้ไฟเป็นสีขาวแตง ข้าวขาว ขันเงินใบนั้นมันเป็นขันล้างหน้าของคุณแม่ผู้ และขันทองเหลืองที่ใส่ข้าวแตง เป็นขันล้างหน้าของคุณพ่อผู้ที่ให้ใส่ข้าวแล้วก้ออามาใส่บานพร้อม ก็คิดว่าผู้คนทำบุญมาผูกก็ได้กิน ผู้คนถามผู้หญิงคนนั้นว่าคนอื่นเขาจะมาทานอาหารผู้คนได้ไหม? เขานอกกว่าไม่ได้ เพราะตอนเป็นมนุษย์ไม่ได้ทำเอาไว้

ผู้หญิง (ที่เรียกไปทานข้าว) นุ่งผ้าดุสีเขียว เสื้อขาวแบบผ้าค้ายศิบะคาดและมีกลิ่นหอม ทรงผมปล่อยมีปีนังกุมเป็นไม้ไผ่เสียบไว้ข้างหลังมันจะหอมชานให้เราเดินตามไป

เหลือบมาทางซ้ายมือก็เห็นตาแก่นหนึ่งตัดผุงทรงลานบินนุ่งกางเกงขาสั้น ใส่เสื้อผ้าค้ายศิบะแขนสั้น แกะะโรงทางขวามือแล้วถามว่าเห็นนายของแก่ไหม? แกบอกว่ามาค่อยนานแล้วไม่เห็นสักที ผู้คนเห็นอาหารของแก่วางอยู่บนเก้าอี้มุ้ง ขันเงินใบใหญ่มีข้าวมีคันหันขึ้นแล้วมีน้ำอยู่น่าลูกใหญ่มีหง่างเงา ลางสาด ฯลฯ แกงก์ใส่ภาชนะที่สำคัญ ผู้คนหานเงาของผู้ดีมีรังไม่คิมงใหญ่บ้างเล็กบ้างคละกันเป็นเทียนเชาไม่ได้ ขณะเดียวกัน ผู้คนเห็นข้าวคนหนึ่งแต่งกายลีข้าวแกงก์เดินกินข้าวไปร้องป้าห้าไปแกงก์กินไม่หนีอนเรา อย่างเราใช้ช้อนตักกิน แต่แกต้องเอามือหยิบข้าวทีละเม็ด เช้าปากเวลาแกกินทีก็ต้องร้องป้าห้า

ผู้หญิงคนนั้นเขานอกกว่า "เมื่อตอนเข้าเป็นมนุษย์ เขายังเป็นพ่อค้ามีพระองค์หนึ่งมาบินมาตตตอนเข้า แกไม่อยากให้พระมาเพราะแกไม่อยากทำบุญวันแรกแกทำบุญด้วยข้าวหุงคิบ ๆ พระก็เอาไปจับห้องเสีย วันต่อมาอาชาข้าวใหม້າใส่บาตรเพื่อจะไม่ให้พระมาอึก อึกวันก็อาชาบูดใส่บาตรส่วนผลไม้ก็เอาที่สักบ้างคิบบ้างเน่าบ้างมาใส่บาตร ผลก็ต้องมารับกรรมที่แกทำไว้ ต่อมาผู้หญิงหัวน้ำ เขา ก็บอกพนว่าสมัยที่เป็นมนุษย์นั้นไม่ได้ทำบุญด้วยน้ำ จะได้กินน้ำเยอะๆ แล้วมาฟื้นเกือบ 4 โมงเย็น ผุดตายไปตั้งแต่ 4 ทุ่มของคืนวันอาทิตย์แล้ววันจันทร์ตอน 4 โมงก็ฟื้น (13 ชั่วโมง) ตอนต้นเช้านามาเห็นคนแต่งชุดขาว-ดำ และทางเมรุรัดโสมนัสฯ ก็เตรียมรถมารับแล้ว

ศพครั้งที่ 2 (1 เม.ย. 2527)

คราวนี้เริ่มป่วยด้วยโรคไตวาย ได้มีการเจาะหน้าห้อง ใช้ยาล้างหน้าห้องคือถ่ายเอาก่อนเสียออกทั้งหมด 54 ขาด พันอันตรายกลับบ้านได้ รอการผ่าตัดเส้นเลือดคำ เส้นเลือดแดงคือรอให้เส้นนั้นโตจะได้ใช้การล้างทางเครื่องไกเทียมต่อไป

พอท.วี.จบท่อน 2 أيام ล้มตัวลงนอน รู้สึกว่ามีคนมาปลูกโดยคนจำนวนไม่ต่ำกว่าร้อยคน ผสมเงินมีคนนับเป็นร้อยๆ มีอยู่บุบบับเลย ส่วนหลังนือเป็นสีดำล้ายๆ แขนดำ ผ่านมือเหลืองคล้ายห้องจึงจะเหลืองและซีมหาก ส่งเสียงร้องรังนไปหมด ผสมเหลืองไปเห็นผู้หญิง 2 คนนุ่งผ้าถุงสีน้ำตาลใหม่เก่า ๆ ตัวแกพออนมาก เหลือแต่นังหุ่มกระดูก มือแกมีแต่กระดูกกำลังจับแขนผูกดึงไว้ที่แก้มของแก 2 หน แล้วร้องไห้ เอื้อไม่ใช่คนฝีมี พระตามแกไม่มีสีดำเลยมีแต่สีขาว ตาลีกโน่แก้มตอบ ปากแห้ง ร้องไห้หอยหวนมาก แล้วพอก็ห่องค่าต่างๆ แล้วแกก็ไม่ไปแกเอามีมายกตัวพูดขึ้นจากเตียง ยกขึ้นๆ ผุมก็เริ่มกลัวเรียกหากรraya "แม่ ผีหลอก" ผุมอ้าปากร้องลั่นห้องเลย "แต่ไม่มีใครได้ยิน" บอกจะทำบุญให้โดยวิธีต่างๆ ก็ไม่รับ พอบอกว่าจะไปบวชแล้วแต่ส่วนกุศลเป็นให้เข้าใจได้อันตรธานหายไป

ผุมเป็นตัวบ่อร่องแสงนะครับที่มีเสียงเรียกผูนอกกว่าพันเอกเสนาะ จินตรัตน์ มาทางนี้เสียงนี้มีอำนาจมาก ผุมก็ลุกขึ้นไม่เห็นร่างลูกตามเราไป แล้วเราก็มองตัวเอง เราเห็นว่าตัวเรานี้เป็นตัวบ่อร่องแสงแล้วก็เห็นหม้อ 3-4 คนกำลังบีบหัวใจในการให้ออกซิเจน หม้อผู้หญิงสองคน ชายหนึ่งคน เขายังผูนอกเอาเท้าชิดกัน แล้วเวลาผ่านแก้วลายสูงขึ้นให้มองที่เห้าอย่างเดียว

ห้ามมองข่ายข่าวแบบตายครั้งแรก ผมลดอยไปผ่านกลุ่มเนมวิกลิ่นห้อมตลอดทาง ผมมารูสึกตัวอีกที่ เมื่อแผ่นแก้วพามาแล้วหยุด เท็นคน 3 คน márับผม แต่งตัวเหมือนชาวบ้านธรรมชาติแต่ร่า สะอาด ในหน้าแจ่มใส เขาก็ใจมาก เขานอกกว่าที่นี่คือสวรรค์ เท็นบ้านสามมุขหลังหนึ่งเป็นพื้นไม้สักหน้าบ้านมีต้นไม้เป็นบ้านทรงโบราณ เขาดอกกว่าเป็นบ้านของผม เขาดอกกว่าตอนผมเป็นมนุษย์ผมได้ทำบุญไว้เยอะ ผมทดสอบผ้าป่า ภูษิน สว่างกุฎิสังฆ สร้างโบสถ์ สร้างศาลาการเปรียญ สร้างหอฉัน สร้างหอระฟัง สร้างบ่อน้ำ ฯลฯ

เมื่อถ้ามเกี่ยวกับเขา 3 คน เขายากันบอกว่า ตอนเป็นมนุษย์อยู่นั้นเขารับการช่วยเหลือจากผม โดยขาดอกว่าครั้งหนึ่งไฟไหม้หล่ม พากเขาได้อดอยากไม่มีอาหาร ไม่มีเครื่องนุ่งห่ม ผมนำเสือผ้าหราเก่าและซื้อข้าวถุง ปลาทูเค็มเป็นเช่นๆ ไปให้เขา ผลบุญอันนี้ทำให้เข้าทั้ง 3 คนมารับใช้ผมเขาว่าอย่างนั้น

ผมบอกว่าจะเข้าอุปในบ้านเพราเดินทางมาเห็นอย เขายืนบอกวายังเข้าไปไม่ได้กัญแจ่ไม่มี ผมทำท่าจะเข้าไป เขายังคงร่างเป็นคนสูงใหญ่นำกลัวมากใส่เสื้อผ้าแดงเหมือนลิเก ตกใจมาก จึงรีบวิ่งหนีไปทางแผ่นแก้วใส พอดีมตัวลงนอนเสร็จแทนที่จะเดินตัวยังเห้า กลับเอากีริยะ เคลื่อนที่ไปหยุดนิ่งอยู่สวรรค์ชั้นที่ 2

ณ สวรรค์ชั้นที่ 2 เจอเพื่อน 10 คนที่เคยไป มีพันโทอ้วซชัย เพียงเพย์ร เป็นต้น ทั้งหมดมารับ บางคนเอาเกวียนมารับ บางคนเอารถเก๋งโบราณมารับ ในที่แห่งนั้นผมเจอพันโท อ้วชัยที่เขาย้ายเพราเดรรถค้ำที่โคราช เขายกอยเสิร์ฟอาหารและน้ำให้เพื่อนอีก 10 คน ผมเสียใจที่ไม่สามารถจะเออซื้อเพื่อนอีก 10 คนที่เห็นตอนหลังนี้ได้ เพราะได้รับการขอร้องไว้ไม่ให้หยุด ทำให้ประสาทเสียเพราเดยังมีชีวิตอยู่ และผมเห็นมาล่วงหน้าว่าเขาย้าย และทั้ง 10 คน นอนเรียงเป็นแนวเลย

ผมจำได้หมดเลยว่ามีครั้งหนึ่งนี้ (ปัจจุบัน) เป็นพันเอกพิเศษตายไปแล้ว 3 คน ตามที่ผมบอก ชั้งบุคคลทั้ง 10 นั้น ผมได้เชิญหนังสือบอกหั้งสิ่งว่า "ท่านอย่าหุดแล้วขอให้เริงทำบุญ""

เกี่ยวกับเพื่อนนายทหารทั้ง 10 คนที่มารับนั้น เขารู้ว่า ผมมีบุญคุณต่อเขามาก คือคำว่า "บุญคุณ" นั้น เขาดอกว่า "ปัจจุบันผมสั่งอาหารไปให้เขากินหนึ่ง ทำให้ผมคิดได้ว่า "ปี

หนึ่งเรามีภาระเลี้ยงรุ่นที่หนึ่ง แล้วตอนเข้าจะไปทำบุญที่โรงพยาบาลสังฆ์ หลังจากพระฉันแล้ว ก็เขียนชื่อเพื่อนที่ตายแล้วบังสุกุลอุทิศส่วนกุศลไปให้ หลังจากที่เห็นเพื่อน ๆ มีเตียงนอน จึงถามหา เตียงนอนตัวเอง จึงได้คำตอบว่า เตียงนอนยังไม่มียังทำไม่เสร็จ จะต้องรีบไปเมืองมนูษย์เมื่อ เข้าชั้นกําเข้าเช้าเลยพาไปคูกองไม่ทําเตียงชั่งวางอยู่เกี่ยวกับที่ได้ไปเห็นเพื่อนทั้ง 10 คนนั้น เหตุที่ พ.อ. เสนนาไปเห็นนั้นเหมือนไม่ตาย แต่เขายืนยันว่าพากันตายหมดแล้ว (จากมนูษย์)

เมื่อ พ.อ. เสนนา ลากลับเพื่อน ๆ ก็สังว่าให้ทำบุญมาให้บ้างนะเรามืออาหารกินน้อยเหลือ เกินต่างคนต่างอยากกินไว้นั้นไว้นี่ เมื่อพรหมแก้วพามาส่ง (ลงจากสวรรค์ชั้นหนึ่ง) ผ่านเห็น หมอกกำลังสาลงวนอยู่กับร่างของผุ ผุดีใจจะได้เข้าร่าง พอกกระโดดเข้าร่างก็เข้าไม่ได้ เพราะ ศีรษะผุมันอยู่อีกทาง แล้วพอมกระโดดเข้าอีกทาง เมื่อเข้าไม่ได้คันที่พามาส่งก็อกกว่า "เมื่อ เวลาคุณออกจากร่างอย่างไร ก็เข้าอย่างนั้น" พนมกู้เวลาพอมออกผุกนั่งก่อน ยืนแล้วเดิน ออกมหาทางความมืด แล้วนั่งเอาขาซ้ายทับขาซ้าย ขาขวาทับขาขวา แขนซ้ายทับแขนซ้าย แขน ขวาทับแขนขวาแล้วเอ้าตัวค้อย ๆ นอนหันหัวตัวเอง แล้วพอศีรษะกับคอเข้ากันได้ ผุดียืนแข่งเลย ตั่นชั่นมาหนานี้ญาติพี่น้องมาเติมหมดเลย ร้องให้กันรรม หมอนกว่าถ้าทุ่มครึ่งไม่พื้นก็จะเข้าห้อง ตับจิตเข้าลิ้นซักแซ่ดูแข็ง

"เรื่องต่าง ๆ เหล่านี้ ผุดีได้หลอกหลวงท่านเป็นการเผยแพร่ประสบการณ์พับมาด้วย ตัวเอง ซึ่งน้อยคนนักฟันมาแล้วจะมาเล่าให้คุณอีนฟัง มีบางท่านถามว่าจะผันไป ผุดีบอกว่า ผันไปทำไม่ต้องมากให้เลือดให้ออกซึ่งเจนด้วย จนมีการปั๊มหัวใจ ไม่ใช่ความผันมันเป็นการตาย ทางแพทย์เขาว่าอย่างนั้น"

บัดนี้ พ.อ. (พิเศษ) เสนนา จินตรัตน์ ได้ลาโลกไปแล้ว เป็นครั้งที่ 3 ด้วยโรคหัวใจ วาย เมื่อเวลา 05.00 น. ของวันที่ 13 มิถุนายน 2531 ซึ่งเป็นไปตามกำหนดที่ตัว พ.อ. เสนนา จินตรัตน์เคยพูดว่า ตนเองคงจะตายก่อนวันที่ 16 มิถุนายน 2531 นี้แน่นอน (ซึ่งบัดนี้ ไม่มีการพื้นอีกแล้ว)

2. ไปยมโลก

เรื่องนี้เป็นประสบการณ์ของคุณนันศิริ ศิริสมพันธ์ เล่าเรื่องนี้ไว้สมัยบัวชีเป็นพระใหม่ (นาภกิกขุ) ณ วัดราษฎร์ดิษฐาราม พ.ศ.2504 เรื่องนี้เกิดขึ้นในช่วงต้นของข้าพเจ้า 2 ครั้ง คือ เมื่ออายุ 19 ปีเศษครั้งหนึ่ง และอีกรั้งหนึ่งเมื่ออายุได้ 27 ปีเศษ ซึ่งบัดนี้อายุของข้าพเจ้าได้ย่างเข้าปีที่ 35 เมื่ออายุได้ 19 ปี ข้าพเจ้าได้ติดตามญาติผู้ใหญ่ไปอยู่ช่วยเดนทางภาคอีสาน วันหนึ่งบวชพนังจึงไปตอนพักราชมนต์นอกแล้วกลับบ้านพักด้วยอาการบากบิ ในตอนนั้นเป็นเวลา 10.00 น. อาการปวดท้องมีอยู่บ้างแต่ไม่สูงมากนัก ความรู้สึกอยากจะนอนพักจึงล้มตัวลงนอน ในขณะนั้นรู้สึกคล้ายกับว่ามีอะไรร่วงขึ้นมาจากปลายมือ ปลายเท้าแล้วมารวมที่ตรงหัวใจ ต่อจากนั้นก็ไม่ได้สติอะไรเลย

แต่เวลาได้ถูกปลุกให้ตื่นโดยบุคคล 2 คน คนหนึ่งยืนอยู่เบื้องบนศีรษะ อีกคนหนึ่งอยู่ท่าทางปลายเท้า คนอยู่บนศีรษะถือคบเพลิงทองเหลืองในมือเป็นชายหงส์สองคนรูปร่างคำๆ คนที่ยืนอยู่ท่าทางเท้าได้ปลุกข้าพเจ้าให้ตื่นแล้วออกปากชวนว่า “ไปกันเถอะ” เมื่อถูกถามว่า “จะไปไหน” เขายังตอบว่า “ไปด้วยกันก็แล้วกัน” ก็เป็นอันว่าข้าพเจ้าลุกขึ้นยืนและตามเขาไป ส่วนคนที่อยู่เบื้องบนถือคบเพลิงนับก้าเพื่อนให้พ้าข้าพเจ้าไปคนเดียวแล้วเขาก็อันตรธานไป ข้าพเจ้าจึงอยู่ในฐานะคล้ายเป็นจำเลยหรือนักโทษ จึงเดินตามเขาไปเรื่อยๆ ได้ผ่านป่าไม้ หมู่บ้านชาวป่า 3 หลัง มีลั่นรา-หาดทราย มีแม่น้ำใสสะอาด จึงขออนุญาตผู้คุมขออาบน้ำให้สบายน พ้ออาบน้ำเสร็จก็เดินต่อไปจนถึงกำแพงคล้ายกำแพงวัดสูงพอประมาณ เข้ามาเดินผ่านประตูเข้าไปภายในมีสร้างบัวออกตอกสอน ข้างสร้างบัวมีศาลาคล้ายศาลาวัด มีพระกำลังเทศน์อยู่บนธรรมมาสน์ มีชายหญิงเก้าๆ นั่งพังไม่เกิด ข้าพเจ้าหยุดเดินยกมือไหว้รำลึกถึงพระรัตนตรัย

เดินผ่านประตูขึ้นส่องเข้าไปมีกำแพงเช่นเดียวกับขึ้นแรกเจอบ้านทรงมนต์ลักษณะเดียว เข้ามาข้าพเจ้าผ่านไปจนถึงตึกเดียว 1 หลังหนึ่งตามเข้าไปยืนอยู่หน้าบันได เขานอกให้ยืนรอ ก่อนสักครู่ใหญ่ๆ ปรากฏว่ามีชายร่างใหญ่แต่งกายเหมือนหารโนราภรณ์คือหอก 6 คนโดยมามาด้วยนานา ข้างละ 3 คน ทำให้รู้ว่าเป็นราชา ข้างหน้าออกไม่มีร่านสีดำลักษณะคล้ายม่านกำมะหยี่ฟืนใหญ่ ปิดอยู่ครึ่งสักครู่ม่านนี้ก็ยกเข้าไปรวมอยู่ทั้งเดียวกัน ปรากฏเห็นเป็นโถะมีเก้าอี้ 3 ตัวตั้งอยู่ลักษณะเหมือนบลังก์ที่ตัดสินของผู้พิพากษา มีชายคนหนึ่งนั่งแพนีส์เอกสารเดินเข้ามานั่งประทับ

ตัวแล้วเริ่มเปิดเพ้มดูกันที่ ดูเชาเคร่งชรีมมากตั้งหน้าตั้งตาพลิกดูเพ้มแล้วสำรวจอ่าย่างพิตตี้พิตัน ต่อมามีชายอีกคนหนึ่งออกมานั่งเก้าอี้ตัวที่ 3 นั่งอย่างสงบไม่มีสืออะไรมา ต่อมาก็คนที่ 3 ก็เดินออกมานั่งชายรูปร่างใหญ่โตแต่ตัวเครื่องแบบไวนอกไม่ถูก พอนานนั่งเก้าอี้ตัวกลาง เขาก็หันมาเล่นงานข้าพเจ้าว่าข้าพเจ้าเป็นคนใจบาปเมื่อเล็กฯ อายุเท่านั้นฯ ได้อาก้อนพินบลอกไก่ตาย เขาก็สาธยาຍต่อไปอีกซึ่งเนื้อความตอนต่อมามีตรงกับชีวิตจริงของข้าพเจ้า พอเข้าพูดจน ข้าพ-เจ้าก็บอกว่าไม่จริง มีจริงเพียงอย่างเดียวคือข้างลูกไก่ตายด้วยก้อนดิน ส่วนนอกนั้นไม่เคยรู้ เคยเห็น ขอเรียกคนที่สาธยาຍเรื่องราวนี้ว่า "ยมนวล" เมื่อยมนาลเห็นข้าพเจ้าคัดค้านเสียง เชึงเช่นนั้น จึงหันไปถามคนที่นั่งดูเพ้มว่า "คนที่ให้ไปเอามานั้นอายุเท่าใด?" "อายุ 13 ปี ชื่อ เตี่ยวกัน" แล้วymนาลหันมาถามข้าพเจ้าถึงเรื่องอายุก็บอกว่าอายุ 19 ปี ทำให้มนาลรู้สึกตกใจ บอกว่า "做人มาผิดเสียแล้วให้รีบเอาเขาไปส่งเดียวทางบ้านเขา (เมืองมนูษย์) จัดการ (เพา) ไปแล้วจะลำบาก" และสั่งให้นำข้าพเจ้าไปบุคนผู้ชำช้ำ ทำดีที่ได้รับผลกระทบอยู่เป็นอย่างไรเสียก่อน และยังบอกต่อไปว่า "อายุข้าพเจ้า 27 ปี จะต้องตาย"

จากนั้นเขาก็มาส่ง ข้าพเจ้าไปสะคุครากไม้โดยล้มลงไม่เป็นท่า มาตรฐานสีดำตัวอีกที่หนึ่ง ก็ประกว่าวนอนอยู่บนพูกในบ้านของข้าพเจ้านั้นเอง ในห้องนั้นมีพี่สาวและชาวบ้านใกล้บ้านนั้นงดฝ่า มีดาดใส่เครื่องบายศรี ชามข้าวตอกดอกไม้ หมากพลูหัวแตกหนึ่ง เห็นพี่สาวคนโสดและน้องสาว แดงฯ แสดงว่าร้องให้กันมาเป็นการใหญ่ เมื่อรู้สึกตัวรู้สึกว่าหัวกระหายน้ำเป็นกำลัง จึงร้องขอ น้ำดื่ม และอาหารตามลำดับ

ใบอนุโลมครั้งที่ 2

เมื่ออายุได้ 27 ปี 5 เดือน โดยข้าพเจ้าเจ็บอดฯ แอดฯ มาก่อนหน้านี้ได้ประมาณ ปีเศษเป็นโรคเกี่ยวกับกระเพาะอาหารและลำไส้ น้ำหนักลดลงเหลือแต่หนังหุ้มกระดูก ได้ทำการผ่าตัดใหญ่ทั้งสองข้าง รีบวางยาลบเมื่อเวลา 9.30 เมื่อวันที่ 1 กันยายน 2485 ข้าพเจ้าได้ถูกชายตัวคำฯ เหมือนครัวก่อนมาพาไป แต่การไปครั้งนี้เข้าสู่ประเทศไทยโดยไม่ได้ผ่านบริเวณที่มีการลงโทษ พอผ่านประเทศอย่างลือชาไปขึ้นบันไดเตี้ยฯ เหมือนไปครั้งแรก แต่คราวนี้ก่อนขึ้นบันได ข้าพเจ้าได้มองเห็นไก่อูตัวงามยืนอยู่บนเสาบันไดหินอ่อนและมีไก่หั้งตัวผู้ตัวเมียอีกตัวไม่สูงมากนัก

ที่มีมากคือนักจะจากที่เล่นไปอยู่กำลังหาอาหารกินอยู่สานาหม้าหน้าบลังก์นั้นเอง

ปรากฏว่า ยมบาลได้มานั่งเครื่องพร้อมอยู่แล้ว พอกเขานำข้าพเจ้าไปถึง เจ้าไก่อุตัวนั้นพูดภาษาคนได้ฟ้องยมบาลว่า "เขายามน่าข้าพเจ้าหลายหน" ไก่กุกอกว่าจะนำข้าพเจ้าได้ไม่ผิดตัวแน่ นอกจากนั้น ไก่ตัวอื่นๆ ก็พอด้วยพูดภาษาคนพ้องยมบาลด้วยเห็นเดียวกัน ส่วนนักจะจากที่เล่นนั้นก็ฟ้องว่า "คนนี้เหละที่ยังพากเราจำได้ไม่ผิด"

มโนภาพของข้าพเจ้าก็สำนึกรู้การกระทำสมัยเมื่อยังอยู่ในโลกมนุษย์ได้ทุกประการ ว่าตัวเองได้มาเจ้าไก่อุตัวนั้น พยายามอย่างไร? เจ้าไก่ตัวนี้ไม่ค่อยตาย จนกระหังตัวหลอดลมขาดก็ยังวิงหนี ข้าพเจ้าจึงจับมันเชือดคอแล้ว เชือดคออยู่จนกระหังคอขาดมันจึงได้ตาย

ส่วนเจ้านักจะจากที่เล่นนั้น สมัยเมื่อตัวเองอายุ 17 ปี อยู่ที่ อ.บ้านแหลม จ.เพชรบุรี ได้ตัดยิงตามหนองที่มันลงกินน้ำมันบินลงเป็นผุ้งๆ ข้าพเจ้ายิงได้ครั้งหนึ่ง ๆ ประมาณครึ่งปีตักน้ำ

สำหรับโทษเพียงเท่าที่เห็นยังมีบาลบอกกับข้าพเจ้าว่า "ขอทำบ้าไว้มากเดี้ยวนี้ถึงเวลาที่ขอจะต้องตายแล้ว ขอต้องใช้กรรมที่ขอทำไว้ขอจะต้องไปเกิดเป็นไก่หรืออกแล้วถูกเข้าฆ่าตาย ตามอาชญากรรมสัตว์เหล่านั้นจนครบหกชีวิตของพากมัน เพื่อเป็นการชดใช้ เมื่อขอได้ไปเกิดและถูกเข้าฆ่าตายลงไปเข่นเดียวกับที่เราฆ่า เล้าเวขอจึงได้ไปสู่สุคติพเพราบุญกุศลที่เรวเคยสร้างไว้มอยู่เมื่อกันน"

ครั้นแล้วยมบาลจึงหันไปสังคนของเข้าให้พ้าข้าพเจ้าไปจัดการได้ พอกข้าพเจ้าหันไป จะออกเดินทางตามชายนั้นไปก็ได้ในเสียงคนทางด้านหน้าบลังก์สุดออกไปตะโกนมาว่า "ประเดี้ยวก่อนอย่าพึงพาเขาไป เขาถังมีความดีอยู่เล็ก ยังไม่ควรที่จะตาย" ข้าพเจ้าจึงหันไปถูตามเสียงนั้น ปรากฏว่าเป็นเต่าตัวใหญ่กำลังคลานตัวมามเตี้ยมมาในสานาหม้าหน้าบลังก์ เมื่อถูกถามว่าเขายังมีความดีนั้นมีอะไรบ้าง? เต่าก็บอกว่าครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งจับตัวมันจะไปฆ่าแล้วคนนั้น (หมายถึงข้าพเจ้า) นี้ได้อาชญาไปปล่อยไว้ในสระแห่งหนึ่ง ข้าพเจ้าได้อยู่ในสระนั้น มีอาหารกินสมบูรณ์ ได้ออยู่ในสระนี้จนอายุขัยลื้นข้าพเจ้าก็ตายตามสภาพ

ยมบาลถามว่า "นี่หลังจากนั้นรีบเป็นการรีบันหันว่าเขาได้ทำให้ชีวิตเจ้าไว้" เต่าตอบว่า "มีชีวิตมากวันพลิกห้องข้าพเจ้าดู เขายืนชี้ห้องเขาไว้ห้องข้าพเจ้า" ยมบาลจึงสังหาร

ผลกูห้องเด็กป্রากฎว่าเห็นเป็นรอยขีดด้วยตะปูเป็นลายมือของข้าพเจ้าจริง แต่ขอเป็นข้อฟื้นฟัวคนให้ญี่ของข้าพเจ้า (เพราะพี่สาวคนในญี่ของข้าพเจ้าไปขึ้นเต่ามาจากคนฯ หนึ่งที่นับถือกันแกจะเอามาเต่าไปแบงแกล้มเหล้า พี่สาวเลยไปขึ้นมาเป็นเงิน 1 ต่ำสิ่ง (4 บาท) ซึ่งสมัยนั้นนับว่าแพงมาก แต่พี่สาวเป็นคนใจบุญไม่ว่าอะไร แกดีอีกต่อมาให้ข้าพเจ้าสลักชื่อแกลงไปที่ห้องเต่า ซึ่งขณะนั้นโตเต่าฝ่ามือไม่ใหญ่โตเต่าที่เห็นในขณะนี้)

พอข้าพเจ้าเห็นข้อก็จำจามีอดีกพัฒนาได้ว่าได้นำเต่าตัวนี้ไปปล่อยไว้ในสระภายในวัดแห่งหนึ่ง ซึ่งพระท่านได้เลี้ยงดูอย่างดีเป็นประจำมาลังเรียกข้าพเจ้าไปที่หน้าบลังก์แล้ว เตือนว่า "ต่อไปนี้เมื่อกลับไปมนุษย์โลกอย่าพยายามฆ่าสัตว์ที่มีอายุมากฯ เช่น เต่า เสือ ช้าง วาฬ เป็นต้น เพราะเมื่อไปเข้าตามป่าแล้วเราจะกลับมาเกิดเป็นคนได้ต้องใช้เวลานานมาก คือจะต้องไปใช้หนึ่งชีวิตให้กับสัตว์เหล่านั้นจนครบถ้วน ตัวก่อน จึงจะได้ปอยู่ที่สบายน ความบุญกุศลที่เราสร้างไว้"

แล้วymบาลกืออีบายเรื่องผลของการมี-กรรมข้าวให้ฟังอีกมากมายแล้วสั่งให้นำข้าพเจ้าไปคูพากที่จะมาเกิดเป็นคนในโลกมนุษย์ ผ่านมาถึงส่วนดอกไม้นานาพันธุ์ เห็นชายหญิงแต่งกายสวยงามแต่ละคนมีพิรritcham กจดงคงงามกำลังเดินเล่นวิวงเล่นบ้าง หยอกล้อกันอยู่ รู้สึกว่าเขามีเต่ความสุขจึงถามคนคุณว่า "พวgn เป็นใคร?" เขา ก็ตอบว่า "พวgn กำลังจะไปอุบัติในมนุษย์โลก และเป็นมนุษย์ค่อไป เขายังได้ใช้กรรมของเข้าสืบแล้วจึงได้มาอยู่ที่แห่งนี้ เขายังบริโภคอาหารทิพย์เพียงคนละครั้งเดียว ก็อยู่ได้ดังที่เห็นน"

เมื่อข้าพเจ้าถามว่า "พวกเขาก็อเทวคาใช่ไหม" เขายังตอบว่า "ใช่แล้ว" ข้าพเจ้ามารู้สึกตัวอีกครั้งหนึ่งเวลา 19.00 น. กำลังนอนอยู่บนเตียงคนไข้ท่าครึ่งนั่งครึ่งนอน คืนนั้นจากความผันประหลาดนี้ ต่อมาระยะ 21.00 น. ข้าพเจ้าตื่นจากความหลับอันอ่อนเพลียและได้พบความตื่นเต้นใจที่สุดในชีวิต

ในการที่ข้าพเจ้าเขียนเรื่องนี้ขึ้นมา ถ้าหากข้าพเจ้าเป็นผู้ราواสอยู่ก็จะไม่มีใครเชื่อ ถือ ตัวยเหตุนี้ ข้าพเจ้าจึงถือโอกาสเขียนในระหว่างที่ยังอยู่ในเพศบรพชิต นำเรื่องนี้มาเล่าสู่กันฟังเพื่อให้ท่านหงษ์หลายที่เป็นพุทธมามกะฟังทราบและตักสินເօເອງວ່າວ່າໃຫ້ให้ข้าพเจ้าได้ประஸสື່ງเหล่านຳມາແລະສື່ງเหล่านີ້ເປັນຄວາມຈົງທີ່ໂຮ້ອມໄນ້?

ตามแล้วไปไหน

กฎแห่งกรรม

1. สัตว์โลกย่อมเป็นไปตามกรรม (กุมมุนา วตุคติ โลโก)

2. ในอภิญญาจ่าวขะจะบ้าชุ่ง พระพุทธองค์ได้ตรัสว่า

"สัตว์ทั้งหลายหึ่งปวงมีกรรม (การกระทำดี-ชั่ว) เป็นของตัวเอง (กุมสุสกา)

มีกรรมเป็นทายาท (กุมทายาหา)

มีกรรมเป็นพากพ้อง (กุมพนธุ)

มีกรรมเป็นที่ฟังอาศัย (กุมปฏิสรณา)

"พากเข้าจะทำกรรมอะไรดีก็ตามซึ่งก็ตามจักเป็นผู้รับผลกระทบของกรรมนั้น"

เรื่องที่เกี่ยวกับตายแล้วไปไหน หรือกฎแห่งกรรมนั้นมีเรื่องมากมายที่นำมาเสนอในที่นี้เพียง 2 เรื่อง

1. หนึ่งรุกมาเกิด

เรื่องนี้หานเจ้าคุณพระเทพสิทธิราชรย (จันทร์ เขมิโย) อธิศิลป์จังหวัดนครพนม (ธรรมยุต) และอดีตเจ้าอาวาสวัดศรีเทพประดิษฐาราม สัญเมืองห่านมีสมณศักดิ์เป็นพระครูสารกามมุนี ห่านได้เล่าว่า

"คืนวันหนึ่ง ขณะที่ห่านนอนพักผ่อนอยู่บนเก้าอี้ห้าใบหน้ากุฎิ ห่านต้องตกใจตื่นขึ้น เพราะมีสุรกายตนหนึ่งมายืนตระหง่านจ้องหน้าห่านอยู่ ห่านจึงเข้าไปในกุฎิและปิดประตูกุฎิเสีย อยู่สุรกายตนนั้นก็ยังตามห่านเข้าไปและบอกว่า เขาเป็นมนบาล จะมาจับคนที่วัดซึ่งหนึ่งหนามาเกิด เมื่อห่านพระครูถามว่า "ใคร?" ยมบาลก็บอกว่า "สามเณรสุนชาย" ห่านพระครูฯ จึงบอกมนบาลว่า "สามเณรสนนชาย 15 ปีแล้ว บวชมาขัณณิก 2 พรรษา จะเรียกว่าหนึ่งหนามาเกิดได้อย่างไร?" ยมบาลก็เรียนห่านว่า วัน-เวลาในเมืองมนุษย์และเมืองนรกนั้นต่างกัน แต่ยังคงอุตสาหกรรมเดียวกัน ห่านพระครูฯ ตอบว่า "เป็นพระอุปัชฌาย์บุรุษคนได้อย่างไรทำไม่ไม่สอบสวนให้เสียก่อน" ห่านพระครูฯ ตอบว่า "เมื่อเขานามาเกิดเป็นมนุษย์ก็เป็นเรื่องของมนุษย์ ฉันไม่ใช่คุณปุกปุกพิน" ครั้นแล้วห่านพระครูฯ ก็ได้ถามมนบาลว่ามีหลักฐานอะไรที่จะมารับสามเณรสุนชาย มนบาลก็วัดกรรมเป่าเสื้อหินกระดาษสีเหลืองออกมาน้ำแพร่นหนึ่งแล้วก็สัตกรรมชาดะแพร่นนั้นสองที่ เห็นรูปสามเณรสุนชายพอยู่ในกระดาษเหลือง

นั้นแล้วymมาล็อกซ์ให้คุณเครื่องหมายให้ค้าง รักแร้หงส่องข้าง และ เอวส่องข้าง

ท่านพระครูจำนำต่อหลักฐาน จึงขอชี้วิสามณรสุไว้แต่ยมบาลกว่าไม่ได้ เพราะ สามณรสุยังไม่สืบวิบากกรรมที่บอกนี้ เพราะเกรงใจ ในคืนนั้นพอเวลาตี 5 เศษๆ พระภิกษุใน วัดก้มตามบประถุเรียกท่านพระครูฯ ทราบเรื่องว่า สามณรสุเป็นอหิวาร์ถ่ายไม่หยุด ท่านจึงได้รับ ไปพยาบาลพร้อมด้วยพระลูกวัด พอเวลา 5 โมงเย็นสามณรสุก็สิ้นใจ ตอนอาบน้ำ尸ท่านได้เลิก จักรดูเห็นที่รักแร้หงส่องข้างที่เอวมีปาน 2 ข้าง ใต้คางก้มปานเล็กๆ พอดังเกดได้ เหมือน กับที่ymมาล็อกซ์ให้ท่านดินภาพ

2. วิญญาณภัยภัย

เรื่องนี้นำมาจากเรื่อง "พิมพ์สื่อวิญญาณ" ของ "วัดคลองเตยนอก" ชีงพิมพ์ เมื่อ 25 ส.ค. 31 เรื่องนี้เป็นประสบการณ์ของนายแพทร์อาจินต์ บุณยะเกตุ จะเอาเรื่องเล่า มากหงหมดคงยามากจึงขอสรุปใจความดังนี้

ในระหว่างที่คุณหมออาจินต์ บุณยะเกตุ ท่านป่วยด้วยโรคประสาทสมองเส้นที่ 5 (ประสาทสมองมีสีส่องคู่) ทางด้านขวาเป็นมาตั้งแต่อายุรากว่า 16-17 ปี ได้เข้ารับการรักษา ที่ ร.พ.ศิริราช คืนหนึ่ง ราวๆ ส่องหุ่มเศษ ท่านปวดประสาทมากจนนอนไม่หลับอาจมีกุนขับ ข้างที่ปวดแล้วก็หวานวนบริกรรม พุทธชาติฯ ทำอาหารปานสติไปเรื่อยๆ เพราะคุณหมอเคยบำบัด ที่วิหารชาธิวัสด เลยได้หลักทั่วไปมักรามาอบรมตนเองทำก้มมภูรานไปสักครู่อาการปวดสงบลง

ประมาณ 3 ทุ่มเศษฯ หลับตาเห็นเด็กหญิงคนหนึ่งมายืนอยู่ข้างเตียง เด็กหญิงคน นั้นอ้วนเหลือกำลังยังกับเป็นโรคชนิดหนึ่ง แต่หน้าตายังเป็นเด็ก แต่งตัวด้วยชุดคนเชื้อโรดพยาบาล เมื่อคุณหมอเอ่ยถามว่า "หนูเป็นโกรมาทำไม่ใช่สิ?" ฝ่ายภราษของท่านและคุณใบ กล้าหาญ ชีง เป้าดูอาการอยู่ก็เงี้ยงกว่าหมอกปวดมากคงเพ้ออุกมา จึงบอกว่า "ขอรับ อัญเชิญ" คุณหมออาจินต์ จึง บอกว่า "ไม่ได้เพ้อ หรือเสียสติอะไรหรอก แต่ว่ามีใครเห็นไหม หนูอ้วนมานั่งข้างเตียงนั่น"

เมื่อสองคนตอบว่า "ไม่มีใครอึกแล้ว" และมีทางหลวงกลัว ชัยบี้เข้าชิดกัน และทำท่าพนมมือสวามนต์ให้พระประหลาดฯ ผมพุดดังๆ กับกริยาและพยานาลในห้องว่า "จะคุยกับหนูคนนั้น ช่วยจดๆ ไว้ด้วย" แล้วถามว่า "หนูเป็นใคร มาห้องนี้ทำไม่?" เชือก์ตอบว่า "หนูเกยมาป่วยในห้องนี้ และตายในห้องนี้เมื่อประมาณสองปีมาแล้ว" "หนูเป็นอะไร?" คุณ

หนอดามคือ "หนูป่วยเป็นโรคอ้วนตายค่ะ" หมอด "หนูเป็นหลานโกร" หนูอ้วน "ตาหนูเป็นพระยาค่ะ" "พระยาวัวชราทรงสิทธิ์" หมอด "หนูมาที่นี่มีความประสังศรีอย่างจัง" หนูอ้วน "หนูไม่ชอบคนหนึ่งเขามีชีวิตเมื่อปีกลายหัวใจเท่านั้น" ขอบอกว่าเขาเป็นลูกของคุณอาเรื่องชาติที่แล้ว เขาอยากจะมาหาและช่วยให้คุณอาหายป่วยจากโกรนี้ เขาให้หนูมากองดูออกก่อนนะคะ" ประมาณ 5 ทุ่มเศษๆ ขณะที่คุณหมอบุดประสาทอย่างรุนแรง เขายังคงยืนอยู่หนึ่งก้าวเดินเลี้ยงไว้ๆ ที่หัวฯ "เออ พ่อเรือนอนอยู่นี่ไม่ใช่เข้ามาสิ" คุณหมอบอกว่า "เห็นเด็กหญิงสองคนเข้ามายืนที่ซั่งเตียง คนหนึ่งอ้วน "คนเก่า" อีกคนหนึ่งประมาณ 12 ขวบ หน้าคนน่าเอ็นดูเรื่อเข้ามายังเตียงแล้วพูดว่า "พ่อหนูมาช่วยพ่อ" (ภริยาของหมอนะพยาบาลคนงามไม่เห็นโกรน้ำหนึ่งเดิม) หนูอ้วนยืนอยู่สักครู่แล้วก้าวไป "คุณอาค่าหนูไปก่อนนะคะ" ว่าแล้วก็หายไปทันที เห็นอุบัติเหตุคนเล็กคนเดียว ตอนนั้นเรือนั้นเงียบเหงาอีกซั่งเดินลงนอนชั้นสองห้องสองข้าง เห้านั่นนอนยันคางไว้แล้วถามว่า "พ่อปวดที่ร้าวมากหรือคะ?" "ปวดมากจัง" คุณหมอบอกว่า "เรียนรู้อีกซั่งหนึ่งมากกุญแจห้องดีรัชดาลัยที่ปูดไว้แล้วบอกว่า "สักครู่จะหุง" ต่อจากนั้นสักพักอาการปวดก็สงบ พอเป็นเวลากันน้ำหนึ่งชั่วโมงคุณหมอกับวิญญาณหนูน้อย

หมอด "หนูเป็นโกร? แล้วทำไนมาเรียกว่า "พ่อ"

วิญญาณ "ชาติที่แล้ว หนูเป็นลูกพ่อ"

หมอด "ชาติก่อนหนูเป็นผู้ชายหรือผู้หญิง"

วิญญาณ "เป็นผู้หญิงค่ะ"

หมอด "หนูเป็นอะไรค่ายในชาติก่อน"

วิญญาณ "หนูไปเล่นน้ำแล้วไอลื้นและตกน้ำตาย"

หมอด "ตายที่ไหน?"

วิญญาณ "ตกน้ำตายที่ท่าโรงโน้ม"

หมอด "โรงโน้มที่ไหน?"

วิญญาณ "ก็อยู่แหล่งท่าเดียนนี้แหละไม่ไกลเท่าไร"

หมอด "ตอนตกน้ำอายุเท่าไร"

วิญญาณ "ก็ลีบกว่าขวบ"

- หมอด "ชาติก่อนนี้พ่อเป็นอะไร"
- วิญญาณ "ชาติก่อนนี้พ่อรับราชการในรัชกาลที่ 3 เป็นผู้คุณนักโภช และราชมัล"
- หมอด "ราชมัล เป็นอย่างไร พ่อไม่รู้จัก"
- วิญญาณ "ราชมัลเป็นผู้คุณ เป็นคนลงโทษนักโภช และทราบ และบรรหารชีวิตนักโภชด้วย"
- หมอบอกว่า ผมฟังแล้วตกใจมาก เพราะชาตินี้ผมไม่ชอบเบียดเบี้ยนใคร ไม่ชอบการฟ้องร้องตัดสิ่งของ ซึ่งได้ถูกใจหันหน้ากลับไปอีก จึงได้ถามแม่หนูคนนี้ว่า "ที่พ่อป่วยนี้ป่วยนานนานเป็นเพราะอะไร? แล้วเมื่อไรจะหาย"
- วิญญาณ "พ่อป่วยเพราะกรรมเก่าที่ทำไว้แต่ชาติก่อน พ่อเมียน้ำที่เกี่ยวกับนักโภช ความคุณและลงโทษหวานเข้า กรรมก็มาสนองพ่อในชาตินี้"
- หมอด "พ่อเกิดทำตามหน้าที่ ถ้าเราไม่ทำหน้าที่เราก็ผิด"
- วิญญาณ "ครั้งหนึ่งมีชายคนหนึ่งรูปร่างอ้วนใหญ่ สูงคำ ถูกคดีว่า ฆ่าชาวบ้านตาย ทำให้รุณต่างๆ แก่ราษฎร ความจริงนั้นเขาไม่ได้ทำ แต่ชาวบ้านมารวมหัวกันใส่ความเขา พระอัยการก็คุมตัวมาลงโทษ สอบตามเข้า เขานอกไม่ได้ทำ เขายังไม่รับ ราชมัลคือพ่อ ได้ลงโทษจับเข้าเข้าข้อคดออกเล็บ แล้วเอาเครื่องมาบีบมัดเขานอนเขาสลบไป เพราะความเจ็บปวด กระนั้นเขาก็ไม่รับว่าเป็นผู้ร้าย พ่อจึงลงโทษและบีบมัดเข้า อีกเพื่อให้เขารับว่าเป็นความจริง แต่เขาก็ไม่รับในที่สุด เมื่อหนูหวานไม่ไหวเขาก็ขาดใจตาย ก่อนเขายาวยาเข้าพุกอาสาตัวไว้ว่า จะจองเรือพ่อไปทุกชาติจนกว่าจะหมดเวร"
- หมอด "เมื่อไรพ่อจะชดใช้กรรมนี้หมดเสียที"
- วิญญาณ "พ่อทำไว้มาก ทั้งกรรมดี-กรรมชั่ว กรรมก็ลับกัน กรรมดีทำให้พ่อเกิดมาอย่างนี้ กรรมชั่ว ก็มาสนองพ่ออย่างนี้"
- หมอด "แล้วเมื่อไรจะหมดบาปกรรม?"
- วิญญาณ "อีก 4 ปี พ.ศ.2508 พ่อจะหมดกรรม แล้วพ่อจะหายป่วย"
เวลาใดที่ป่วยประจำมาก ๆ คุณหมออาจินต์ จะเอามือกุมมือแล้วเรียกหาวิญญาณ ซึ่งเป็นลูกสาวในอดีต "หนูช่วยพ่อด้วย" ช้าอีกใจเตียวก็ปรากร่างของเด็กหญิงมานั่งอยู่ข้าง

เตียง เมื่อถูกถามว่า "มาแล้วหรือลูก ช่วยพ่อ ตอนนี้ป้าเหลือทนแล้ว" แม่หนู (วิญญาณ) ก็จะเอามีมาร่างที่ศรีษะแล้วพูดว่า "เดียวจะหุ้เลา" ก็เป็นจริงอย่างว่า อาการป่วยก็หุ้เลาพยาบาลซึ่งถือเชื้อจิตยาจะมาฉีดก็เลยไม่ต้องฉีด แล้วการสันทานของคุณหมออานันต์และวิญญาณก็เริ่ม

หมอ	"หนูขออะไรจี"
วิญญาณ	"ก่อนที่จะตายนี้หนูขอพิมพ์ดี"
หมอ	"หนูเป็นอะไรตาย"
วิญญาณ	"หนูเป็นไข้เลือดออกตายค่ะ"
หมอ	"ตายหนีหรือ?"
วิญญาณ	"ตายทีกเด็กค่ะ"
หมอ	"ตายเมื่อไรจี"
วิญญาณ	"ตายเมื่อปี 2502 ค่ะ"
หมอ	"หนูพนองกี่คน?"
วิญญาณ	"สามคน และมีผู้หญิงเพียงคนเดียว"
หมอ	"พ่อแม่คงเสียใจมากที่หนูตายไป"
วิญญาณ	"พ่อแม่เสียใจมาก เพราะหนูเป็นลูกผู้หญิงคนเดียว พ่อสร้างศาลาอุทิศส่วนกุศลให้หนูที่วัดมหาธาตุ เอาชื่อหนูไปตั้งชื่อศาลานี้ มีรูปหนูและมีคำจำกัดความ มีกระดูกที่เพาแล้วของหนูผังอยู่ในนี้ด้วยค่ะ พ่อควรดูแลหนูขอลาไปก่อนแล้วจะมาหาพ่ออีกจี"

ถัดมาอีกวันหรือสองวัน เห็นมีชายหญิงคู่หนึ่งซึ่งผอมไม่รู้จักมาก่อนมาขอเยี่ยม คุณผู้ชายที่มานั้น ขออนุญาตเอกสารถ่ายเค็บทูนิ่งร้าว ๆ 30 "ใบมาวางเรียงรายกันบนที่นอนผนน แล้วถามผนนว่า "คุณหมอช่วยซื้อครับว่า เด็กหญิงที่มาคุยกับคุณหมอแล้วบอกว่าชาติก่อนเป็นลูกสาวคุณหมอ และชาตินี้เกิดมาเป็นลูกสาวผู้นี้ คนไหนในรูปถ่ายที่นำมาเรียงอยู่ที่นี่" คุณหมอได้หยิบเงิน催化ขึ้น สวมถุงที่ล้อมรูป ถูไม่นานนักโดยวิธีหยิบรูปที่มีใช่รูปหนูพิมพ์ออกแบบของที่ลະไน จนเหลือใบสุดท้ายทั้งใบวันเดียว 1 ใบ แล้วก็หยิบรูปขึ้นมาชูพลางบอกว่า "หนูคนนี้เหลือครับที่มาหาพนทกัน" หง

สองท่านที่มาเยี่ยมคุณหมอยุทธอยิมทั่วไป คุณผู้หญิงรังสรรค์ให้เชิญให้คุณพูดถึงความประทับใจของคุณพี่สาวที่ได้รับในครั้งนี้ คุณพูดถึงว่า "ใช่แล้วครับ รูปนี้คือรูปถ่ายหนูพิมพ์ดีลึกสวยงาม ถ่ายในเครื่องแบบนักเรียน ส่วนรูปอื่นๆ นั้นเป็นรูปเพื่อนๆ ของหนูพิมพ์"

เมื่อยุวันหนึ่งที่คุณหมอยุทธอยิมทั่วไปเยี่ยมหนูพิมพ์ให้มาช่วยบรรเทาอาการปวด แล้วเธอถูกกับคุณหมอบอกว่า "หนูจะลาไปก่อนวันนี้รับหน่อย เพราะจะได้ไปรับส่วนกุศลจากอุทิศให้ศាឩาพิมพ์ดี" เมื่อคุณหมอยุทธอยิมทั่วไปเยี่ยมหนูพิมพ์ให้ร้องตะโกนว่า "เข้าอุทิศให้ร้องอะไร?" เธอถูกกับคุณหมอบอกว่า "เขานำเพี้ยนกุศลศพให้ไว้ศាឩา คนตายมีเรียบรา้มีสายสะพาย" (เมื่อคุณหมอยุทธอยิมทั่วไปเยี่ยมหนูพิมพ์ดี ขณะนั้น) หนูพิมพ์บอก ผู้ชายคือรองอธิบดีกรมเจ้าท่า เขายังคงตั้งศพบำเพี้ยนกุศล ณ ศាឩาพิมพ์ดี ขณะนั้น

เกี่ยวกับผู้ชายที่พาการามามาเยี่ยมคุณหมอยุทธอยิมทั่วไป เขายังคงตั้งศพบำเพี้ยนกุศล ณ ศាឩาพิมพ์ดี ได้บอกว่า ชื่อ เสรี โนสกุล เป็นเจ้าของร้านขายเครื่องอะไหล่รถยนต์ทุกชนิดเป็นตึกสามชั้น อยู่ตรงสามแยกสะพานพวงค์ศิริตี้ของโรงเรียนเทพศิรินทร์ และคุณเสรีได้เล่าว่า ลูกสาวพิมพ์ดีนี้ป่วยด้วยไข้เลือดออกเสียชีวิตที่ตึกเด็กโรงพยาบาลศิริราช ประมาณปี 2502 จริง

วิญญาณหนูพิมพ์คืนมนต์พระ

คุณเสรี โนสกุลได้เล่าให้คุณหมอยุทธอยิมทั่วไปฟังว่า

"เข้าวันหนึ่ง พระภิกขุห้ารูปจากวัดเทพศิรินทร์เงินได้เดินไปที่ร้าน "เสรียนต์" มีตลาดปัตรทุกองค์ และมีลูกศิษย์ตามไปด้วย ๓ คน พอพระมาถึงก็ก้าวเข้าไปในร้าน ลูกศิษย์ก็ร้องบอกว่า "พระมาแล้วครับ" เมื่อพอมงคลยุบลงจึงถามว่า "มาเรื่องอะไร" พระรูปหนึ่งจึงบอกว่า "เมื่อวานนี้ให้เด็กผู้หญิงใบนิมนต์พระมารับสังฆทาน ๕ รูป นิมนต์ให้มาที่นี่" พระก็พูดว่า "ไม่เคยให้เด็กคนไหนใบนิมนต์ พอดีพระเหลือบไปเห็นรูปถ่ายของหนูพิมพ์ดีไว้ที่ข้างฟ้าห้าน ก็ซึ้งว่า "หนูคนนี้แหล่ที่ใบนิมนต์ อาความั่งอยู่ด้วยกันสามองค์ได้ยินชัดทั้งสามองค์ ส่วนอีกสององค์นี้อาความั่นนิมนต์มาให้ครบห้าองค์ตามที่แม่หนูบอก"

ผู้คนตระหนึกลึกลับและงงงงบังที่สุด จะไม่เชื่อก็ไม่ได้ และวันนี้เป็นวันที่ถึงแก่กรรมของหนูพิมพ์ดีด้วย พ่อ-แม่กำลังจะทำบุญใส่มาตรอุทิศส่วนกุศลไปให้อยู่แล้ว ฉะนั้น เราย่อมเป็นทำสังฆทานตามที่หนูพิมพ์เขาราก្យร่างใบนิมนต์พระมาให้เสียเลย ก็แปลก วิญญาณของหนูพิมพ์ไป

นิมนต์พระมาถวายสังฆทานให้กับตนในวันตายของตน"

วิญญาณหนูพิมพ์野心

ในช่วงสุดท้าย คุณหมออาจินต์ได้เรียกหนูพิมพ์ให้รักษาอาการปวดและสันหนากัน เมื่อันเดิม ตอนหนึ่งคุณหมอกล่าวว่า "เวลาพ่อกลับบ้านแล้ว พ่อจะเรียกลูกไปหาได้ไหม?" หนูพิมพ์บอกว่า "หนูจำต้องลาไปเกิดแล้วและเป็นผู้ชายจะ แล้วลูกเข้าบ้านพ่อไม่ได้ เจ้าที่เจ้าทางเข้าห้าม" โดยกรรมาของคุณหมอและนางพยาบาลก็นั่งฟังอยู่ด้วยอย่างเคร่ง "หนูลาพ่อเลยนะ และที่นี่ไม่สามารถแล้วจังพ่อ พ่ออย่าลืมห้ามบุญอุทิศส่วนกุศลให้เจ้ากรรมนายเวรหงายนะพ่อ"

ในที่สุดคุณหมออาจินต์ บุญเกตุ อาการดีขึ้น ท่านถวายบังคมลาพรารูปสมเด็จพระราชบิดาลพยาบาล แพทย์ที่ช่วยเหลือ ก่อนกลับท่านได้อธิบายหนูพิมพ์ไว้ในมือแล้วสั่งให้รถแบะไปที่วัดมหาธาตุวรวิหารก่อนเพื่อไปบูชาศาลาพิมพ์ ไปครุฑหนูพิมพ์มีพระคุณ

"ผมลงจากรถ เดินไปที่ศาลาพิมพ์ และขณะนั้นมีพระคุณเหล็กปิดอยู่ ผมได้แต่ยืนดู ข้างนอก ตาจ้องดูรูปหนูพิมพ์ที่ผนังศาลา โดยมีกรรมาผอมคอขดอยู่ด้วย ผมยกมือขึ้นอุทิศส่วนกุศล ให้เชือ และบอก เครื่องว่าจะอุทิศส่วนกุศลไปให้ทุกวันจนกว่าผมจะตายไป และขอให้ได้พบกันเป็นพ่อลูกกันทุกชาติ"

ผมขอจบเรื่องนี้ด้วยความเชื่อว่า จิต-วิญญาณมีจริง เพราะผมได้ประสบกับตัวเอง มาแล้ว ดังเล่าให้ท่านฟังนี้

แนวคิดตอบบทที่ 12

1. ออกศาสตราตร์สั่ว่า ชีวิตของสัตว์ไม่มีมิตหมายความว่าอย่างไร?
  - ไม่มีเครื่องหมาย
2. ชีวิมีสภาพฝึกเคือง หมายความว่าอย่างไร?
  - การครองชีวิตลำบาก
3. ออกศาสตราท่านตรัสอุปมาชีวิตไว้เท่าไร?
  - 7 ประการ
4. ชีวิตอุปมาด้วยสายน้ำที่ไหลลงจากภูเขานั้น หมายความว่าอย่างไร?
  - ชีวิตเมื่อผ่านวัยได้ยังหนึ่งก็ผ่านเลยไปไม่มีย้อนกลับมาอีก
5. นิมิตสามอย่างนั้นเกิดแก่ชีวิตคราวว่าจะไปเกิดในภูมิใด?
  - ผู้ใกล้ตาย
6. การทำบุญคนทั่วไปมักมองว่า ทำบุญไม่ได้ เพราะไม่มีเงิน เป็นการเข้าใจการทำบุญที่คลาดเคลื่อนห้านแสคงการทำไว้มีหลายอย่างที่ไม่ต้องใช้เงินคืออะไร?
  - บุญกริยา vastly 10
7. การทันกขันไก่ เมื่อจวนจะสิ้นชีวิตเอกสารกำปั้นมาชนกันจนเลือดอาบันนเป็นลักษณะ
  - กรรมนิมิตฝ่ายอคุกศล
8. คนใกล้ตายปรากฏเห็นเป็นถ้า-ทุบเข้า เป็นลักษณะ
  - คตินิมิตฝ่ายอคุกศล
9. พ.อ.พิเศษเสนางะ จันตรัตน์ ผู้เล่าเรื่อง "ตายแล้วฟื้น" มีข้อดีหรือข้อเสียต่อคนในสังคมไทย
  - ข้อดีอย่างเดียว
10. คนเราตายแล้วไปไหน (มีบัญชาสำหรับพวกร่มีความเชื่อในทฤษฎีสังสารวัฏ)
  - ไปตามภูมิแห่งกรรม